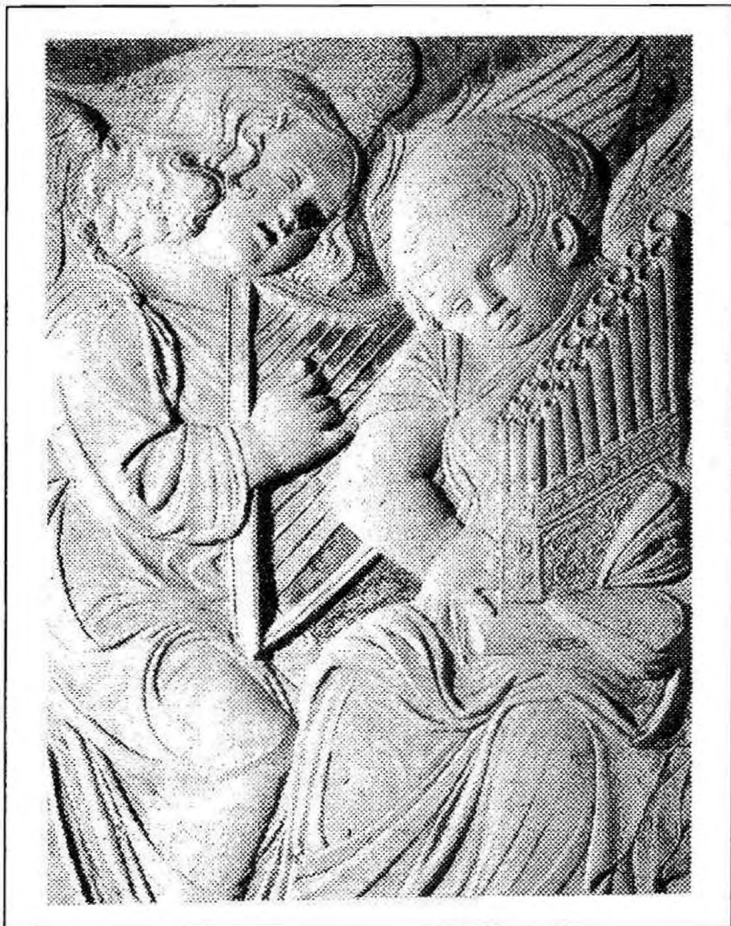

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

1999. DECEMBER

*Boldog, szeretetteljes
Karácsonyt
és nyugodt, békés
Millenniumot kíván
a Turai Hírlap!*

Tura Nagyközség Önkormányzata különleges ajándékkal kedveskedik a lakosoknak.

KÖZSÉGI KARÁCSONYFA KERÜL FELÁLLÍTÁSRA

DECEMBER 23-án 12 órától a Piac téren a MESZ dolgozóinak segítségével.

Várunk fiatalot és időset egyaránt a fa díszbe öltöztetésére. Külön öröm, ha azok saját kezűleg készülnek. Az ünnepi hangulatot közös énekléssel szeretnénk megteremteni.

LAPUNK TARTALMÁBÓL

Megújul a személyi igazolvány ☿ Milyen formában fog működni a MESZ?
Újabb katasztrófa Turán ☿ Varju Krisztina multimédia bemutatója a gödöllői kastélyban
Tura biztonságban - a D & D Kft. működése ☿ Megújult a Zágoni market
Művészetek Napja '99 ☿ Születésnapos Galga Expedíció ☿ Művelődési ház évzáró

Kedves Olvasók!

Ismét eltelt egy év. Mire e sorokat olvassák, a Szent Ünnep kézzelfogható közelségbe kerül. Ilyenkor a felelős szerkesztő tiszte néhány sor erejéig visszatekinteni az elmúlt hónapokra.

Noha az újság szerkesztésébe csak márciusban kapcsolódtam be, ez az esztendő nekem már a Turai Hírlapot jelentette.

Bevallom, sokat gondolkodtam, szabad-e ezt az embert próbáló feladatot elvállalnom. Aztán - részben mások által, részben magamat meggyőzve - mégis belevágtam. Hogy egy közhellyel éljek, "minden kezdet nehéz". Ez így volt, sőt a mai napig is az. De egyre inkább magával ragadott a feladat, felismertem, hogy ez a vidék milyen kincseket és lehetőségeket rejtget. Sok érdekes, értékes személyiséggel ismerkedtem meg, akik hisznek abban, hogy a Galga mente, és azon belül Tura nemcsak szülőföld, de otthon is. A szó hétköznapi értelmén túl otthona a "tenniakarásnak", amellyel nap mint nap hozzájárulnak a község és a régió fejlődéséhez.

Mi, a Turai Hírlap szerkesztői is reméljük, hogy hasonló szolgálatot tehetünk. Kötelességünk az itteni történelmet hűen, lehetőleg átfogóan visszaadni e lap hasábjain.

Természetesen a március óta eltelt kilenc hónap alatt nem sikerült eljutnunk mindenhová, nem tudtunk minden eseményen részt venni, arról tudósítani. Lehetséges, hogy olykor ezzel megbántottunk valakit. Utólag is elnézést kérünk, egyben szívesen vennénk, ha a közérdeklődésre számot tartónak ítélt eseményekről - írásos vagy szóbeli formában - az érintettek értesítenék szerkesztőségünket.

Próbáltunk ugyanakkor meghatározott karaktert adni a lapnak, egységes arculatot (hogy ezzel a divatos szóval éljek), új stílust kialakítani. Így jött létre a HÍR-ES OLDALAK, Társalgó, Sajtószemle, Körkép, Rejtvény, Postaláda rovat. Folytattuk a képviselő-testületi üléseken elhangzottak vázlatos közlését, a helyi vállalkozók bemutatását, a sportélet eseményeiről való tudósítást stb.

Fontosnak tartom, hogy Lukács András apát-plébános úr (és alkalomszerűen a község más egyházi vezetői) rendszeresen írjak lapunkba. Öröndetes, hogy ily módon is utat találhatnak hívőhöz és nem hívőhöz egyaránt. Úgy gondolom, mindenkinek érdemes elolvasni ezeket a sorokat: örök érvényű emberi gondolatokat, fontos helytörténeti információkat, érdekességeket (is) találhatnak bennük.

Tény, hogy többen voltak azok, akik dicsértek, akiknek tetszettek az elképzeléseink. Számomra külön öröm, hogy olyan emberektől jöttek az elismerő szavak, akik véleményét fontosnak, figyelemre méltónak tartom. Köszönet érte.

És ha már a köszöneteknél tartok, hadd tegyek egy kicsit úgy, mint a filmsztárok a legrangosabb (legismertebb) díjkiosztó gálán, az Oscar-díjak átadásán. Szeretném megköszönni azoknak a kitartó munkáját, hozzájárulását, véleményét, akik nélkül "ez a lap nem jöhetett volna létre", akik március óta segítettek abban, hogy a 650 példányból a következő szám megjelenéséig csak mutatóba maradjon:

- Szerkesztőtársaimnak, Seres **Tündének**, (aki az újságnak formát is ad), Takács **Pálnak** és Sára **Gábornak**,
- **Tóth István** polgármesternek, felelős kiadónak és **Kálna Tibornak**, a Kulturális, Oktatási és Sport Bizottság és a szerkesztőbizottság elnökének.

- Mindenkinek, aki cikkével segítette, hogy a Turai Hírlap témaválasztéka bővüljön: Lukács **András** apát-plébánosnak, Kálna **Tibornak**, Horák **Máriának**, Korsós **Attilának**, Tóth **Annának**, Lakatos **Gyulának**, Cs. Nagy **Lászlónak**, Szénási **Hátas Istvánnak**, Boda **Zsuzsannának**, Benke **Ingridnek**, "Delilának" és mindenkinek, aki szerepelt cikkeinkben.
- Édesanyámnak, Erdélyi **Ágnesnek** az írókért, ötletekért és az "útravaló" intelmekért.
- Külön köszönet **Kuti Józsefnek**, a Településfejlesztési- és Környezetvédelmi Bizottság és a Vigyázó Kör (Egyesület Turáért) elnökének a rendszeres "testületi" tájékoztatásért, Seres **Csillának** a fotókért és Szarvas **Lászlónak** a rejtvényekért.
- A **RO-LA Kft.-nek** a nyomdai munkálatokért.
- **Éliás Zoltánnak** és minden árusítónak a terjesztésért.
- És végül, de nem utolsó sorban **Önöknek**, akik érdeklődnek, levelet írnak, tanácsot adnak és hónapról hónapra megveszik a Turai Hírlapot.

Békés, boldog karácsonyt és eredményes, nyugodt új évezredet kíván Önöknek!

Jordai László
felelős szerkesztő

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET

ÉS EREDMÉNYEKBE GAZDAG,

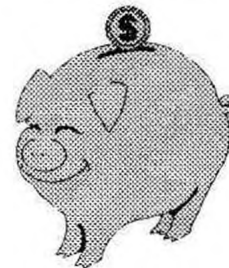
BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT

KÍVÁNUNK

MINDEN KEDVES ÜGYFELÜNKNEK:

A TURAI TAKARÉKSZÖVETKEZET

VEZETŐSÉGE ÉS DOLGOZÓI!

Tájékoztató a képviselő-testület

1999. november 30-i és december 3-i (soron kívüli) üléséről

Az ülés egyik legfontosabb témája a községünk **közbiztonsági** helyzetéről szóló tájékoztató volt. Az előadók **Papp György**, a Gödöllői Rendőrkapitányság vezetője, valamint az aszódi rendőrőrsről **Pálinkás József** őrnagy voltak. A Vagyonvédelmi Kft.-t **Degresz Csaba** és **Juhász László** képviselte. A rendőrség írásos anyagában megállapításra került, hogy Turán a bűncselekmények csökkentek, hisz míg tavaly hasonló időszakban 63 történt, addig az idén 48. Az elkövetett bűncselekmények jelentős hányada vagyon elleni bűncselekmény. Persze a számok nem adnak teljesen pontos képet a valós helyzetről. *„Még mindig jelentős az a szám, ami a hatóság előtt ismeretlen marad.”* A térségben megnőtt a személygépkocsi feltörések száma. **Papp György** felhívta a figyelmet, hogy *„nem szabad értéktárgyakat a személygépkocsiban hagyni, a táskák vonzzák a bűnözőket.”* Felvetődött, hogy a Piac téren érdemes lenne térfigyelő rendszert elhelyezni. A Vagyonvédelmi Kft. képviselője elmondta, hogy egyre több magánlakás van bekötve a riasztórendszerbe, amely *„több éve 100 %-os biztonsággal működik.”* Kiseb betörések sajnos történtek, pl. az óvodák sérelmére elkövetett betörések, de *„ezeknek az épületeknek az elhelyezkedése és megközelíthetősége a betörők számára igen kedvező.”* Kiemelt feladatként kezelik az erdők védelmét, igyekeznek megakadályozni az illegális fakivágásokat.

A **2000. évi költségvetés irányelvekkel** kapcsolatos koncepciót **Tóth István** polgármester terjesztette elő. Az igen pesszimista koncepció megállapítja, hogy *„az önkormányzatnak az életben maradásra kell törekednie.”* *„Az inflációt a kormánytól kapott normatív támogatások és a hivatalunkhoz befolyó bevételek nem képesek fedezni. Ezért megszorító intézkedésekre kell törekedni.”* **Szilágyi László** a Pénzügyi Bizottság nevében elfogadásra javasolta a koncepciót. A vita során igen sok kiegészítés hangzott el. **Gyenes László** szorgalmazta, hogy konkrét összeggel kerüljön majd be a költségvetésbe pl. a gyermektáborozás támogatása. *„Ne a maradék elv érvényesüljön, mint az idén is.”* **Kuti József** támogatta ezt a felvetést és javasolta, hogy ehhez hasonlóan az utak, árkok építésére is jelentős összeget kell elkülöníteni. A legutóbbi pénzügyi beszámolóra célozva felhívta a figyelmet, hogy a pénzügyi beszámolókat a képviselők számára is áttekinthetően, indoklással együtt kell elkészíteni. **Tóth István** elmondta, hogy a melegvíz hasznosításával kapcsolatban már a jövő héten összehívja a bizottsági elnököket egy megbeszélésre. Végül a képviselők a költségvetési irányelveket az elhangzott kiegészítésekkel együtt fogadták el.

Egyetértett a képviselő-testület azzal, hogy az alapellátást nyújtó fogorvosi szolgálatot 2000. január 1-től **egészségügyi vállalkozási formában** működtessék és jóváhagyta az erre vonatkozó szerződést. Minden év végén néhez, de elkerülhetetlen döntés az intézmények **térítési díjainak** meghatározása. Az emelés pl. az Általános Iskolában 168-ról 177 Ft/nap/fő; az óvodák esetében 126-ról 132 Ft/nap/fő. Módosította a testület a II. sz. Óvoda Alapító Okiratát. A módosítás lényege, hogy az eddigi hat helyett hét csoportban történik az óvodai nevelés. A hatvani *Albert Schweitzer Kórház Rendelőintézet kórházi felügyelő* tanácsába **Dr. Baka Gyula** háziorvost jelölte a testület. Elbírálásra került a könyvtárvezetői pályázat: a könyvtár vezetője **Seres Márta** lett.

Szeptember 1-én lejárt az **Idősekért Turán Közalapítvány** kuratóriumának megbízása. A polgármester előterjesztése alapján a testület kinevezte az új kuratórium tagjait: **Erdélyi Ágnes** elnök, **Bolbás Józsefné**, **Kardoss Imre**, **Gyenes László**, **Ötvös Lászlóné**. Az Ellenőrző Bizottság tagjai: **Sára Mihály** elnök, **Homolyáné Kiss Margit**, **Matos Károlyné**.

Jóváhagyta a testület a **várossá nyilvánítási pályázat** benyújtását. Az előterjesztő, **Breczné Zsigmond Jolán** elmondta, hogy 1996-tól folyamatosan kerül benyújtásra pályázat. Tulajdonképpen csak ki kell egészíteni, most a kistérségen belüli regionális szerepkörre helyeződött a hangsúly. Változás még az eddigiekhez képest, hogy a terület-szervezési eljárásról szóló 1999. évi **XLI. törvény 16. § (2)** bekezdése előírja, hogy *„A kezdeményezés felterjesztésekor a képviselő-testület a határozatában vállalja, hogy a várossá nyilvánítás esetén ellátja a városi önkormányzatok és szerveik részére jogszabályban előírt kötelezettségeket, megteremti azok végrehajtásának szervezeti és személyi feltételeit.”* Ez a kiegészítés is bekerült a határozatba.

Breczné Zsigmond Jolán, a Műszaki csoport vezetője ismertette a temető lezárására vonatkozó javaslatot. *„A 16/1994. sz. önkormányzati rendelet (ÁRT) a meglévő temető lezárását és a Vácszentlászlói út mellett új temető létesítését irányozta elő. A lezárt temetőben a 145/1999. (X.I.) Korm. rendelet szerint kell a működtetést bonyolítani. A most működő temetőben a Korm. rendelet 1. §. (1) bekezdése alapján az újbóli megváltást a magas talajvízszint miatt már most sem tesszük lehetővé. Ehhez az ÁNTSZ szakhatósági állásfoglalása is a kezünkben van. Az új temető megnyitásáig a meglévő temetőben a rátemetések a jogszabályok szerint továbbra is végezhetők. Addigra a temetők üzemeltetésére vonatkozó önkormányzati rendeletet meg kell alkotni.”* Vita alakult ki, hogy mikor legyen döntés a lezárás időpontjáról. A lezárás jogilag tisztább helyzetet teremt, de nem várt következményei is lehetnek. Pontosítani kell, hogy mit jelent a *„sír megváltása”*. Végül a polgármester és a műszaki csoportvezető érveit elfogadta a testület. A jelenlegi temető **2000. június 11-én kerül lezárásra**, egy időben az új temető megnyitásával. A temetőkre vonatkozó rendeletet március végéig el kell készíteni, amelyben humánusan kell eljárni, a kegyeleti jogokat tiszteletben tartva kell szabályozni a jelenlegi temetőre vonatkozó előírásokat.

A polgármester előterjesztése alapján **Vadász György** jegyző községi (köztisztviselői) jogviszonyát és jegyzői kinevezését 1999. december 30-i időponttal közös megegyezéssel megszüntette a testület. A szavazás során **hároman tartózkodtak**.

A **körjegyzőség megalakítására** vonatkozó elképzelést **Tóth István** terjesztette a képviselő-testület elé. A javaslat szerint községünk önkormányzata 2000. január 1-től körjegyzőséget alakítana Vácszentlászló önkormányzatával, valamint hatósági Igazgatási Társulást hozna létre Galgahévíz önkormányzatával. *„Az önkormányzati törvény értelmében az ezernél kevesebb lakosú, a megvén belül egymással határos települések körjegyzőséget alakíthatnak és tarthatnak fenn.”* A körjegyzőség alakítását azonban nagyközségi és városi önkormányzatok képviselő-testületei is elhatárolhatják, ha kétezernél kevesebb lélekszámú településsel állapodnak

meg közös hivatal létrehozásáról, és a körjegyzőség székhelye a város ill. a nagyközség. Ebben az esetben az önkormányzati és államgazgatási ügyek intézését a körjegyző elsődlegesen a nagyközségi önkormányzat hivatala útján látja el. A körjegyző évente beszámol minden Képviselő-testületnek a körjegyzőség munkájáról, hetente legalább egy napon köteles minden községben ügyfélfogadást tartani.

Kuti József hiányolta a megállapodás-tervezetet és a pénzügyi kockázatra hívta fel a figyelmet. **Tóth István** Azzal érvelt, hogy „*térségi szerepünk csorbát szenved, ha nem lesz körjegyzőség - melyet a várossá nyilvánításnál is figyelembe vesznek.*” **Békési István** azt vetette fel, hogy lesz-e alkalmas jelentkező a tervezett körjegyzői munka ellátására? **Szilágyi László** jelezte, hogy van már kiszemelt jelölt. **Pásztor László** megjegyezte, hogy az előző években olyan észrevételek voltak, hogy Turának „*kevés*” az egy jegyző. „*A körjegyző biztosan nem tud egész héten itt lenni, hisz a többi községben is tartózkodnia kell hetente legalább egy napot.*” **Kálna Tibor** azt feszegette, hogy „*miért fontos egyből körjegyzőnek felkérni egy általunk nem ismert személyt? Szerencsésebb lenne előbb, ha jegyzőként dolgozna Turán és csak egy-két év múlva kerülne sor a körjegyzőség létrehozására.*” **Köles Mihály** azzal érvelt a körjegyzőség mellett, hogy „*csak így van esélyünk arra, hogy legyen jegyzőnk.*” A vita végén a polgármester név szerinti szavazást kért. A név szerinti szavazás során igennel szavazott: **Tóth I., Köles M., Diós Cs., Dr. Duliskovich T. és Szilágyi L.;** nemmel szavazott **Kuti J.;** tartózkodott: **Kálna T., Békési I., Pálinkás I., Pásztor L., Lakatos Gy., Tóth Zs. I.** **Vagyis a körjegyzőségre vonatkozó előterjesztést a testület 7:5 arányban nem fogadta el.** (Az ülésen nem volt jelen /Nagy/ **Tóth I.**

valamint - egyéb elfoglaltság miatt - korábban eltávozott **Gyenes L. és Sára A.**) A szavazást követően **Tóth István** polgármester jelezte, hogy **kezdemenyezni fogja a döntés ismételt megtárgyalását**, mivel véleménye szerint „*a testület döntése az önkormányzat érdekeit sérti.*”

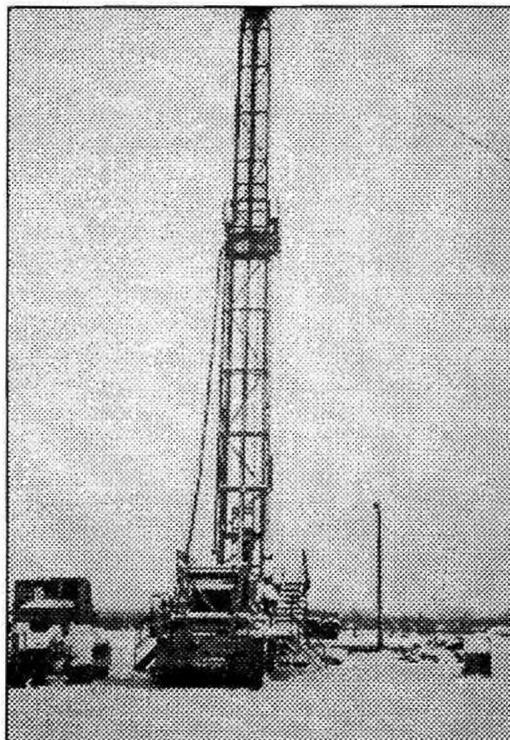
A december 3-án, pénteken a 19 órára kitűzött rendkívüli ülés egyetlen témája a **körjegyzőség megalakítására vonatkozó előterjesztés újbóli megtárgyalása** volt. Az ülés 20 órakor kezdődött. Írásbeli indoklást nem kaptak ugyan a képviselők, de **Tóth István** szóban ismét elmondta indokait a körjegyzőség mellett. Hangsúlyozta azt is, hogy nem lehet halogatni a döntést, hisz december 5-ig le kell jelenteni a TÁKISZ fele. Az előző alkalommal „igen”-nel szavazók azzal érveltek, hogy nincs kockázat a körjegyzőség megalakításával, ha mégis lesz „*legfeljebb egy év múlva megszűntetjük.*” A többség azonban másként értékelte ezt a kockázatot és úgy ítélte meg: egyáltalán nem bizonyított, hogy a körjegyzőség előnyös Turának. Nem lehet kockáztatni a község érdekeit. A körjegyzőségre egy átgondolt megállapodás-tervezet isme-retében lehetne teljes felelősséggel „igen”-t mondani. Ez elmaradt, de **Tóth István** felolvasta **Váci Mihály: Még nem elég** című versét. A név szerinti szavazás során ismét igennel szavazott: **Diós Cs., Dr. Duliskovich T., Köles M., Tóth I. és Szilágyi L.;** nemmel szavazott **Gyenes L., Kuti J., Lakatos Gy., Sára A.;** tartózkodott: **Békési I., Kálna T., Pásztor L., Tóth Zs. I.** **Vagyis a körjegyzőségre vonatkozó előterjesztést a testület – a november 30-i üléshez hasonlóan, 8:5 arányban – nem fogadta el.** (Az ülésen nem volt jelen /Nagy/ **Tóth I. és Pálinkás I.**)

1999. december 10.

K. J.

HÍR-ES OLDALAK

AKTUALITÁSOK, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

KÜTFELÚJÍTÁS A MELEGVÍZNÉL

Az olajfúró működésbe lép

A régi és az új kútfej

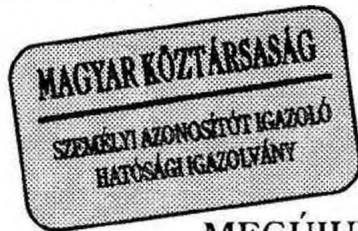
KITÜNTETTÉK TURA POLGÁRMESTERÉT

Pest megye Önkormányzatának Közgyűlése megyenappá nyilvánította december 4-ét, a Pest megye jogelődjének tekinthető Pest-Pilis-Solt vármegye létrejöttének napját. Az első megyenapi ünnepséget 1999. december 4-én délelőtt tartották a Vármegyeházán. Pest Megye Közgyűlése a tavaszi és nyári rendkívüli időjárás okozta milliárdos nagyságrendű károk felszámolásában és az újjáépítésben kimagasló helytállást tanúsító erőfeszítéseit tárgyjutalom adományozásával ismerte el. Tárgyjutalomban (aranygyűrű illetve aranylánc) részesült néhány rendőr, tűzoltó, polgárvédelmi parancsnok, közhivatalnok, polgármester, köztük **TÓTH ISTVÁN**, Tura Nagyközség Polgármestere is. Gratulálunk neki! Az őt illető elismerés egyben a turai lakosok egyetemes helytállásnak is biznysága.

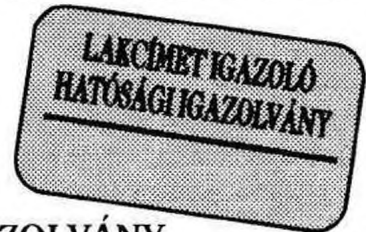
(Pest Megyei INFÓ - MegyeHáza-Tája 50. heti száma alapján)

HÍR-ES OLDALAK

AKTUALITÁSOK, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

BELÜGYMINISZTERIUM KÖZLEMÉNY

2000. január 1-jétől

MEGÚJUL A SZEMÉLYAZONOSÍTÓ IGAZOLVÁNY

Az új személyazonosító igazolvány bankkártya formátumú és hamisítás ellen védett. Megváltozik a személyazonosító igazolvány kiváltásának és cseréjének rendje is. Az eddigi gyakorlattól eltérően a személyazonosító igazolvány kiváltásához vagy cseréjéhez kérelmet nem kell vásárolni. A személyazonosító igazolvány kiváltása vagy cseréje céljából az okmányirodát kell felkeresni. A testületileg illetékes okmányiroda címét a polgármesteri hivatalban lehet megtudni. (Tura nagyközség területileg illetékes okmányirodája: Polgármesteri Hivatal GÖDÖLLŐ, Szabadság tér 7. Földszint 5-ös és 13-as iroda)

Egyszerűsödik a lakcím-bejelentési eljárás is. A lakcím bejelentéséhez sem kell lakcímbjelentő lapot vásárolni. A lakcímbjelentést a lakcím szerinti illetékes polgármesteri hivatalnál kell megtenni. A lakcímbjelentéssel együtt igényelhető a lakcímgazolvány, amely a lakcímen kívül a személyi azonosítót (korábbi megnevezése: személyi szám) is tartalmazza.

TUDNIVALÓK

SZEMÉLYAZONOSÍTÓ IGAZOLVÁNY

igényelhető: a kijelölt településeken megnyitott okmányirodákban.

Kiváltására jogosult: minden Magyarország területén él 14. életévét a kiváltás évében betöltött:

- magyar állampolgár,
- bevándorolt,
- menekültként elismert személy.

Kötelesek kiváltani az okmányt: a magyar állampolgárok, ha nem rendelkeznek más, érvényes hatósági igazolvánnyal (pl.: útlevél), valamint a bevándoroltak és a menekültként elismertek.

Az igényléshez (cseréhez) szükséges:

- személyazonosításra alkalmas okmány;
- esetleges adatváltozásokat igazoló okmányok (pl.: anyakönyvi kivonat, doktori oklevél);
- aki személyazonosításra alkalmas okmánnyal nem rendelkezik:
 - 3 hónapnál nem régebbi születési anyakönyvi kivonat;
 - névviselés megállapítására alkalmas házassági anyakönyvi kivonat;
 - külföldről hazaérteknél érvényes állampolgársági bizonyítvány;
- bevándoroltak és menekültek esetében a jogállásukat igazoló okirat.

Az igénylő által hozott igazolványfényképet - kérésre - az okmányirodák rögzítik. A személyazonosító igazolványt postai úton kapja meg a kérelmező.

Az állandó személyazonosító igazolvány kiállításának jelenlegi illetéke: 1500,- Ft

Illetékmentes a más személyazonosító okmánnyal nem rendelkező:

- 14 éves polgár első személyazonosító igazolványának kiváltása, de csak a jogosultság elérésének évében;
- a 70. életévét betöltött polgár igazolványa.

LAKCÍMIGAZOLVÁNY

Tartalma: az érintett

- személyi adatai (családi és utóneve, anyja neve, születési helye és ideje);
- személyi azonosítója (személyi szám);
- bejelentett
 - lakóhelyének,
 - tartózkodási helyének címe;
- tartózkodási helyének érvényességi ideje.

Lakcímbjelentés:

- a lakcím szerint illetékes polgármesteri hivatalokban.
- szükséges űrlap - ingyenesen - szintén a polgármesteri hivatalban igényelhető (Turán a Polgármesteri Hivatal portáján kérhető 2000. január 1-től),
- az eljárás rendje változatlan, a bejelentés átvételét a polgármesteri hivatal igazolással tanúsítja,
- a lakcímgazolványt az illetékes okmányiroda állítja ki és juttatja el az érintett polgároknak.

Illetékmentes a lakcímgazolvány kiállítása, amennyiben az:

- a lakcím bejelentése,
- a régi típusú személyi igazolvány kicserélése,
- személyi azonosító kiadása vagy változása miatt szükséges.

Illetékköteles a lakcímgazolvány kiállítása egyéb, kérelemre történő esetekben.

Az illeték mértéke jelenleg: 500,- Ft

FIGYELEM!

(A Polg. Hiv. igazgatási csoportjának kiegészítő közleményei)
A hátszámváltozás nem minősül lakcímváltozásnak.

A személyi igazolványt a lejárati előtti 60 napon belül kell kicserélni, ekkor illetékmentes. 60 napon túl, ill. a lejárati követően a kiállítás illetéke: 1500,- Ft

Amint azt már néhány területen tapasztalhattuk, a Műszaki Ellátó Szervezet műhelyei lassacskán egy helyre kerülnek. Ezzel elkerülhetővé válik az ide-oda futkosás a különböző munkaterületek között, valamint átláthatóbbá, jobban szervezhetővé válhat a munka. Erről, valamint a MESZ működési formaváltásáról kérdeztem Sára András, a szervezet vezetőjét.

VÁLTOZÁSOK A MESZ-nél

- Amióta 1992-ben az önkormányzathoz kerültem, foglalkoztatott a probléma, hogy a község területén szétszórva elhelyezkedő műhelyeket egy központi telephelyre kellene összpontosítani. Ezáltal egy összefogottabb, koordináltabb tevékenységet tudnánk folytatni. Egyszerűen a kollégáimmal dolgozni kezdtünk ezen a terven, és most a megvalósulás felé közeledünk.

- Mennyiben van összefüggés a telephely kialakítás és a működési forma megváltoztatása között, hiszen azt tervezik, hogy ezután kft.-ként, kht.-ként vagy bt.-ként működjen tovább a szervezet?

- A működésünket nyilvánvalóan és elsősorban tökéletesíti az, hogy a műhelyek (asztalosműhely, lakatosműhely, villanyszerelő és kőműves részleg) egy telephelyen található. Reggel fél nyolckor ott kezdjük a munkát, fel tudunk készülni, és a felkész. beszerelhető anyagokkal tudunk már kivonulni a problémák helyszíneire. Röviden úgy fogalmaznám meg: elég nehéz úgy dolgozni, hogy a felmerülő hibák helyére, valamint a telephelyekre is utazgatni kell. Nagyon sok idő megy ezzel kárba, és igen tetemes plusz költségeket terhel ránk.

- Az előző kérdésemhez kapcsolódva: melyik működési formát helyezik előtérbe?

- Nekünk igazából sem az egyik, sem a másik nem jobb. Jó így is, ahogy most működik, a Polgármesteri Hivatal intézményeként. Ha egy kicsit mélyebben elemezzük, csak a Hivatal szempontjából lehet előnyösebb az egyik a másiknál, amit gazdasági számítások igazolhatnak. Pl. ha egy egytulajdonú kft.-n keresztül tudnak valamit végrehajtani, nem tudom, mennyivel kifizetődőbb, mint jelenleg. A kiadási költségek terheit most vissza tudjuk forgatni a szervezethez, vagyis a község javára. Hogy mennyire tudjuk majd ezt megtenni a későbbiekben, majd elválljuk.

- Nem féltő, hogy egy gazdasági társaságnál a "profitkényszer" előtérbe kerül, és "felhajtóerőt" képez a költségekre?

- Semmi gond, hiszen amíg a szervezet kapacitása engedi, bővíthető a tevékenységi kör, külső megbízásoknak is eleget tehetünk. Főleg ennek a kockázata minimálisra csökkenthető. Végeredményben talán a kft. forma lenne a legjobb, mint ahogyan már adott a Kommunál, illetve a Szélektív kft. is.

Reméljük a legjobbakat, de főleg azt, hogy a formaváltás semmiképpen nem mehet a minőség rovására, hanem még pontosabb, precízebb és az eljövendő évezred biztonsági előírásainak is megfelelő munkát tudnak majd végezni a szervezet alkalmazottai.

- gago -

Ez év december 3-án, reggel 8 óra 20 perckor kaptuk a hírt Dolányi Róbertnél, hogy az Iskola út 59. szám alatt található családi ház az éjszaka folyamán az összeomlás szélére került.

ÖSSZEDŐLT EGY CSALÁDI HÁZ TURÁN

A helyszínre érve láttam - mondja Sára András a MESZ vezetője - hogy a régi, alap nélküli nyeregtetős vályogház két oldalfala kicsúszott. Úgy döntöttem, hogy az élet és vagyontárgyak megóvása érdekében a mentési munkálatokat felülről, a tetőszerkezet gépi hontásával lehetséges elkezdni. Közben járt a helyszínen a polgármester úr is, aki teljes intézkedési jogkörrel ruházott fel, mivel neki más hivatali elfoglaltsága volt. Azonnal értesítettem a Bácskai Elemér-féle gépparkot, a Tisz két járművét, Marosvölgyiek egy járművét, valamint bevontuk a munkálatokba a Bagács Kft - ez egy tetőszerkezettel foglalkozó vállalkozás - két munkatársát. Első lépésként lebontottuk a tűzfalat, homlokfalat, majd aláducoltuk az épületet, hogy az ingóságokat a tűzoltók (akik szintén a kezdetektől a helyszínen voltak) kimenthessék. A tetőszerkezet egy része még épen maradt, és stabilan állt, ezért a rogyó rész után kettévágtam a tetőt, hogy a megmaradt részt ne romboljuk le. A statikailag megbomlott részt teljesen lebontottuk, és a törmelékkel el is szállítottuk 17.30-ra. Szeretném ezúton is megköszönni az ott közreműködőknek a segítséget: Bácskai Elemér és cége, a Bagács kft két embere, a Galgamenti Szövetkezet két gépkocsivezetője: Borsi Mihály és Korita Ferenc, a MESZ teljes személyzete, a Hatvani Tűzoltóság, az irányításban pedig a tűzoltóság csoportparancsnoka, Vilmányi Sándor segítettek a bajban. Külön szeretném, hogy személyi sérülés nem történt, hiszen lakott volt a ház, egy 72 éves idős néni élt ott egyedül. Őt a lányához költöztettük a Tűzér utcába. A tragédia elkerülése köszönhető a második szomszédban lakó Tóth M. Józsefnek, aki felmérve a problémát azonnal értesítette a rendőrséget, tűzoltókat, valamint a közműveket. Mire mi a helyszínre értünk, a ház már minden közműről le volt kötve. Köszönet illet mindenkit, aki bármivel is hozzájárult ahhoz, hogy a munkát gyorsan és biztonságosan tudjuk lefolytatni és befejezni. - gago -

CHALUPA PRI KAŠTIELI,
Ing. Iveta Zvolenská, Šafárikova 28
049 21 Beliar, tel.: 00421/942/832 66,
Mobile: 00421/905/566 626
Helyi jellegzetes parasztház
Bellérben a kastély közelében,
Rozsnyótól 5 km távolságra
található. A vendégeknek
rendelkezésükre áll az egész ház.
2 db 4 ágyas pótágyazható szoba
(összesen 10 fő részére),
tv-készülékkel és műholddal,
közös fürdőszoba/WC, teljesen
felszerelt konyha. Igény szerint
reggelit vagy teljes panziót
és programot (lovaglás, vadászat,
túrák idegvezetővel) is biztosítunk.
Itt üzemelő kerékpárkölcsönző
is igénybe vehető. Szállásdíj:
nyári időszakban 300,- Sk/fő,
téli időszakban 350,- Sk/fő

Idegenforgalom, helyi értékek, multimédia

A GÖDÖLLŐI KASTÉLYBAN ÜLÉSEZETT A KOS-BIZOTTSÁG

Kulturális örökségünk és az idegenforgalmi arculatépítés lehetőségét térségünkben címmel Tura Nagyközség Képviselő-testülete Kulturális - Oktatási - és Sportbizottságának kihelyezett és kibővített ülését tartották 1999. november 22-én a Gödöllői Királyi Kastély Sissy-termében.

Kálna Tíbor elnök megnyitóját követően Perna Pál, a Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesület Feltügylező Bizottságának elnöke kapott szót. Perna úr elmondta, hogy tavasszal egy New York-i konferencián vett részt, ahol a delegáltak egyetértettek abban, hogy az európai egyesülés motorja elsősorban a turizmus fellendítése lehet. Fontos lehetőségként értékelte az Európai Unió és hazai pályázatokon való részvételt. Kiemelte, hogy az egyesületet ért vád, miszerint kizárólag csak Gödöllő adottságainak kiaknázásában gondolkodnak, nem igaz, a kistérség minden egyes településének aktívan szerepet kell vállalnia az idegenforgalom felfuttatásában. Ekképpen a gödöllői kastély és a kistérség többi turisztikai szempontból "eladható" látványossága, értéke szoros együttműködés kialakítása után teremthet csak egymás számára vendégkört. Az elnök úrban egy nemrégiben lezajlott ausztriai látogatása nyomán - ahol vizsgálták a falusi turizmus és gazdálkodás ott jól működő formáit - fogalmazódott meg a gondolat, hogy a kistérség másik központi szerepére pályázó Turán lehetne tartani hasonló témakörben előadás(ok)at. Turai részről az ötlet üdvözlésre talált.

Tóth István polgármester következőként, aki történetmeséléssel kezdte mondandóját: 1964-65-ben a József Attila Technikumban magyar-művészettörténet órán a tanár mesélte diákjainak, hogy a Grassalkovich-kastély az egyetem épülete. Erre az egyik tanuló felállt, és kijelentette, hogy szerinte meg szovjet laktanya. A pedagógus ezek után kizavarta az óráról. Mint később kiderült, a tanár úr a premontrei gimnázium épületére gondolt. A polgármester úr az esetből is okulva azon reményének adott hangot, hogy a turai kastélyról nem forognak közszájon három évtized múlva hasonlóan szomorú anekdoták, hanem esetleg konferencia-központként, szállodaként a környék idegenforgalmának szerves részeként működhet majd. Erre újabb reményt ad az Országos Műemlékvédelmi Hivatal azon ígérete, miszerint a kastélyra vonatkozó építési-bontási engedélyt (lásd: Turai Hírlap novemberi szám) kötelező érvényűre változtatják, a szankcionálási lehetőségeket is írásban rögzítve. Tóth István véleménye szerint, a jövőben a kastélyban helyet kapó Tourinform Irodának is jól jöhet a későbbiekben alternatív programajánlatként községünk és az Alsó-Galga mente kultúrkincse, látványai, az itteniek vendégszeretete. A gödöllői kiemelkedő munkával megvalósított mintát példa értékűnek nevezte Tura számára is, egyben megköszönte a lehetőséget, hogy a Schosberger-kastély történetét a helyszínen bemutathatjuk.

Kónya Katalin, a Gödöllői Királyi Kastély Kht. képviselőjében a kastély, illetve a Gödöllő környéki turisztikai régió és a turisztikai egyesület munkájának, tevékenységének

netét" mesélte el röviden. Elmondta, hogy az újjáépítés az Erzsébet előkerttel indult, ezt követte a Narancsház kupolájának felújítása, jövőre pedig a Lipót-szárny következik. A jó marketingmunka is meghozta gyümölcsét, idén 200 ezer látogatóval számolnak. A kastély híre egyre inkább lehetővé, ill. kötelezővé teszi, hogy a mennyiség helyett inkább a minőségre figyeljenek a rendezvények tekintetében.

A következő előadó **Dr. Fábrián Zsolt** gödöllői alpolgármester volt, aki az önkormányzatok és a turizmus viszonyáról beszélt. Hangsúlyozta, hogy általános térség- és településfejlesztésre van szükség, de nem úgy, ahogy ezt sokan ma még elképzelik. Vele történt eset szerint az egyik régióbeli polgármester mondta a következőt: "hozhatnátok nekünk is egy Sony-t!". A dolog viszont nem így működik. A vállalkozók csak akkor jönnek, ha látják, hogy megvan a tőkeinjekciójukhoz szükséges "háttér", az anyagi és szellemi környezet. Gödöllő városára terve emlékeztetett rá, hogy a II. világháború előtt nem volt a városban komoly ipari létesítmény, de szándékosan, hiszen ez királyi nyaraló-, ill. pihenőhely volt. A háború után változott a helyzet, éppen fordított lett: az ipart fejlesztették, míg az idegenforgalom gyakorlatilag megszűnt. Most a kettő együtt fejlődik, 8.000 az ingázók száma, 4-5 %-os a munkanélküliség. Fábrián úr szerint Gödöllő régióban való gondolkodása már csak azért is saját jól felfogott érdekét szolgálja, mivel a város területén már csak mintegy 1.000 új lakásra van hely. Ha mindenki a városba szeretne költözni a jobb életkörülmények kihasználása miatt, Gödöllő már nem bírja el a betelepülőket. Ezért kell a vállalkozások iparüzési adóját az idegenforgalom fejlesztésére fordítani, így a táguló beruházási környezet még több vállalkozói kedvet hozhat a térségnek. Az alpolgármester úr kitért a hiányosságokra is: szükség van minőségi szálláshelyek kialakítására, mert ebben a tekintetben mélyen a megyei átlag alatt vagyunk. Az egyes településeket bemutató programfüzet kiadása is elengedhetetlen, a helyi művészek ösztönzése értékeink bemutatására is előttünk álló feladat még.

A rövid kávészünet után **Varju Krisztina** amatőr festőművész multimédiás előadására került sor. A Turai Művelődési Házban - és e lap hasábjain is - korábban már alkotásaival is bemutatkozó Krisztina előadását a résztvevők érdeklődéssel, majd őszinte elismeréssel fogadták, mely nagyszerűen ötvözte a számítógépes bemutató, hagyományos filmvetítés, diavetítés és művészettörténeti kiselőadás tulajdonságait. (Nem beszélve Chopin muzsikájának diszkrét kísérletéről!) **Ybl Miklós** életrajza után az anyagban szereplő egyéb Ybl épületek rövid történetét ismerhettük meg. Így megcsodálhattuk az Operaházat, Bazilikát, Budai Várkert

HÍR-ES OLDALAK

AKTUALITÁSOK, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

FOTÓ: Takács Pál

Bazárt, Ferencvárosi Plébániatemplomot, Vámbház (ma Közgazdaságtudományi Egyetem) épületét, Föti templomot és az Ókigyósi kastélyt. Ezt követően "Magyarország egyik legszebb épületének", a turai Schossberger-kastélynak történetét, sorsát ismerhettük meg részletesen, melyet Ybl a Loire menti kastélyok alapján tervezett. Az előadás végén Varju Krisztina köszönetet mondott Seres Csillának a kitűnő fotóért. Benke Istvánnak a mozgóképek felkutatásában nyújtott segítségével. Lakó Erzsébetnek (Babu néninek) a hasznos információkért és érdekes történetekért, Meleg Józsefnek és Kovács Gábornak a technikai segítségért.

Krisztinát Darázs György, a Gödöllői Királyi Kastély Kht. értékesítési igazgatója követte az előadók sorában, aki az ún. "Castle Road" (Kastély út) pályázat keretében végzett programfejlesztési munkáról és a régióban üzemelő kastélytúra programokról beszélt. A pályázat hat témát tartalmazott: 1.) Európai integráció 2.) Munkahelyek teremtése, ezzel kapcsolatos felmérések elvégzése 3.) Közös védjegy, helyi kis- és közép vállalkozásokkal való kapcsolatfelvétel a kastély felújítása kapcsán, ezzel tevékenységük elősegítése 4.) Műemlékek restaurálása, tapasztalatcsere 5.) Turisztikai csomagok kidolgozása 6.) Kastély menedzsment kialakítása, a rendelkezésre álló keret felhasználásának sorrendje. Darázs úr végezetül szorgalmazta, hogy a régió egyéb kastélyairól - Tura, Szirák, Fenyőharaszt, Pécel stb. - is készüljön hasonló anyag.

Ismét Tóth István emelkedett szólásra ezek után. A polgármester úr hangsúlyozta, hogy nem minden település lehet olyan különleges helyzetben a régióban, mint Gödöllő. A turisztikai programcsomag kialakításánál figyelembe kell venni, hogy az ide látogatóknak "térseget" kell biztosítani, mert ma már Gödöllő nevezetességei is maximum 1-2 napos elfoglaltságot jelenthetnek a turistának, aki a későbbiekben máshová is szeretne esetleg eljutni. Ez a cél pedig lehetne a Galga völgye. Polgármester kollégájával ellentétben Tóth István nem kizárólag a "multik" ide telepítésében látja a jövő útját, nem biztos, hogy a meredező gyárkémények jelentenek a község új vonzerejét. Inkább a vállalkozói réteg intenzívebb bevonását szorgalmazná a már meglévő nagyvállalatoknál, az idegenforgalom fejlődését mi a "kiszolgáló iparágunkkal" ugyanúgy tudnánk segíteni, és ezzel munkahelyeket is teremthetnénk. Fontos a SAPARD program, amelynek támogatásával ezek az elképzelések megvalósulhatnak. A polgármester úr véle-

ménye szerint a települések már felmérték az esélyeiket, tisztában vannak lehetőségeikkel, már csak a vezetői szintű koordinációra és a sorrend megállapítására van szükség. A kastély és a melegvíz tekintetében kijelentette: a képviselő-testületnek már a jövő évi költségvetés tárgyalásánál döntenie kell a felhasználandó forrásokról.

Utolsó előtti előadóként ismét Perna Pál szólt. Beszédének témája a Gödöllő és Könyéke Regionális Turisztikai Egyesület koordinációs szerepvállalása volt a Hungaroring vigalmi negyedében üzemelő vendéglátó-ipari helyiségek színvonalának javítása érdekében. Megtudtuk, hogy az ide látogató sportrajongók "térdig gázolnak a mocsokban, ezen kívül az örömlányok és zsebesek világa az uralkodó". A turisták az itt eltöltött négy-öt nap alatt szállást ugyan találnak, mert ilyenkor "az utolsó szűfrit is kiadják a helyiek", de a pályán eltöltött néhány óra után a kiözönlő embertömeg "nem tud magával mit kezdeni, ezért bemegy az első kocsmába, amit talál a közelben". Ezért kell jól működő, a térség látványait összegyűjtő és azokat program formájában a vendégeknek jól eladni tudó turisztikai iroda. szervezett reklámtevékenység.

Az ülés zárásaként Kálna Tibor megköszönte az előadók "gondolatébresztő" szavait, a jelenlévők figyelmébe ajánlotta a Galga mente és a rozsnói partnerregió tárgyi-, szellemi- és természeti örökségét dokumentáló fotó-összeállítást, majd a szlovák-magyar idegenforgalmi folyosót mutatta be néhány mondatban. Tanulmányutak szervezőjeként is ki meri jelenteni - mondta -, hogy a Rozsnyó környéki táj Kelet-Európa, de akár a hajdani történelmi Magyarország egyik legszebb, tájképileg és művészettörténetileg is egyedülálló szigete. A Magyarországgal (térseggünkkel elsősorban) közösen kialakítandó folyosó, melyet az "Európa szíve" program keretében már megfogalmaztak, a szándékok szerint integrálódik a szlovák-magyar PHARE projecthez (hosszú távú tervezet), és a vezetést tőlünk várják. Erre azért is lehetőségünk adódik, mert "az erdélyi Kalotaszeg, Csíkot és Háromszéket leszámítva, a népi kultúra megőrzése szinte sehol nem olyan intenzív és autentikus, mint itt". Kálna Tibor záró mondatai között megfogalmazta az est alap gondolatát: "az egymástól elszigetelt vonzóerők nem piacképesek!".

Az ülés második felében jelen volt Varga Géza úr is, a GAIA Alapítvány ügyvezető igazgatója, a SAPARD program koordinátora. Kérésre röviden vázolta a program idegenforgalmi vonatkozásait. E témában egyébként november 12-én, Galgahévízen rendeztek stratégiai egyeztető ülést, ahol többek között olyan kérdésekről, alprogramokról tárgyaltak a szakemberek, mint az integrált mezőgazdaság elterjesztése, ökológiai gazdálkodás fejlesztése, kistérségi marketing kialakítása, birtokviszonyok rendezése, kultúra megőrzés, falu megújítás, élelmiszerfeldolgozás, turizmusfejlesztés, kistérségi média létrehozása, vízrendezés megoldása, hulladék- és szennyvízgyógykodás, környezetvédelem, alternatív jövedelemforrások létrehozása, kistérségi bank, takarékszövetkezet továbbfejlesztése. Tordai László

Restauráció BREKON,
Polomska 90, 049 21 Betliar
tel., fax: 00421/942/833 27
Helyi jellegű étterem, mely
a szlovák konyha specialitásaival
várja vendégeit. Betliar községében,
Rozsnyótól 5 km-re található.
Összesen 120 főt képes befogadni.
Nyitva naponta 9.00-17.00 óráig,
nyáron 7.00-21.00 óráig

A Csontosparttól a Kárpátokig

IDEGENFORGALMI FOLYOSÓ EURÓPA SZÍVÉBEN

November 26–27-én a szlovákiai Rozsnyón került sor a Phare Szlovák-Magyar Partnerségi Együttműködési megállapodás projektjének záró munkaértekezletére. Ennek keretében a két partnerrégió szakemberei értékelték, elemezték a programban végzett közös erőfeszítéseket, valamint a rövid ill. özeptávú célkitűzéseket és eszelektívési irányokat.

Községünket, a Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesület részéről, Kálna Tibor, az Önkormányzat Kulturális Bizottságának elnöke, a projekt oktatási konzulense képviselte, kit – az Egyesület felkérésére – elkísért **Dr. Bakáné Dr. Papp Jolán Ida** doktornő és **Farkas Mihály** úr, vállalkozó.

A konferencia megnyitáskor **Perna Pál**, a Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesület Feltügelyő Bizottságának elnöke hangsúlyozta, hogy a jövő évszázad gazdaságának egyik kulcságazata az idegenforgalom, mely nemcsak egy robbanásszerű gazdasági fejlődés "indítómotorja" lehet, hanem a földrajzi távolságokon túl áthidalja az emberi lelkek és kultúrák közötti kozmikus szakadékokat is. Következésképp a turizmus egyszerre misszió és üzlet.

Szlovák Gyula úr, a rozsnyói székhelyű Szlovák Karszt Turisztikai Egyesület projektmenedzsere egyetértően reflektált Perna Pál gondolatébresztő felvetésére, és hitet tett a két régió további együttműködése mellett.

Kálna Tibor, a turai önkormányzat Kulturális Bizottságának elnöke és Millenniumi Biztos az Egyesület turisztikai programfejlesztéséről szólva hivatkozott **Bárd Istvánnak**, a GKRTÉ szervezőtitkárának alapgondolatára, miszerint: térségünk "két stratégiai vonzerővel rendelkezik: a Gödöllői Királyi Kastéllyal és a Hungaroringgel; azonban ezen két nevezetesség sem képes hosszabb (jövendelmézőbb) itt-tartózkodásra bimi a hozzánk érkező vendégeket. Ez csak úgy érhető el, ha "az elszigetelt vonzerők" között kapcsolatot teremtünk. Ezt szolgálta a Suba Katalin által összeállított szakmailag piacképes úti- és programterv, mely a **Horváthné Lesták Zsuzsa** által szerkesztett egyesületi "Műsorfüzetben"-ben jelenik meg.

Grósz Péter a marketingmunka fő irányairól beszélt, elemezve régióink fogadóképességét és felkészültségét; hangsúlyozva, hogy szálláshelyek nélkül nem lehet jövedelmező idegenforgalomról álmodni.

- Számosan vagyunk, akik itt, Európa szívében "Amerikát" álmodunk, mégis hiányzik belőlünk a "Mayflower" utasainak és az "Alapító Atyáknak" megfontolt, céltudatos bátorsága. (a szerző).

A rozsnyói térség kapcsolódó marketingtervét **Peter Patus** úr, a Besztercebányai Bél Mátyás Tudományegyetem docense összegezte.

Ezt követően, magyar részről, **Kálna Tibor** a kulturális programfejlesztésről szóló előadásában érintette az "Európa szíve" című kulturális és turisztikai tervtanulmányt, melynek lényege, hogy a két partnerrégió közösen felépítheti piacképes idegenforgalmi mítoszt, amelynek egyedi vonzereje és különlegessége, hogy egy magyar-szlovák "folyosóra felülve" úgy mutassuk be a Kárpát-medence

észak-keleti részét, mint kulturálisan-néprajzilag szervesen izeseülő tájegységek és települések rendszerét: bizonyítva, hogy a magyar-szlovák-német nép csaknem évezredes együttélése, olyan sajátos és egyedülálló értéket teremtett a néprajzi és tájképi örökség páratlan harmóniája révén, mely az egész európai civilizációt gazdagította: a kulturális világörökség komplex képződménye.

A koncepció szakmai metodikája és piaci arculatformálása a célzott rétegturizmusra alapoz (pl.: ifjúsági; - nosztalgia; - vallási turizmus, stb.); megjelenési formája pedig a "dramaturgizált, kosztümös" élményturizmus, mely a meglévő adottságokat (vonzerőket) szervezi idegenforgalmi programajánlatok rendszerébe.

A kulturális- és (későbbiekben) gyógy-idegenforgalmi folyosó kiépülését, nem kis részben, bár közvetve, elősegítheti a gödöllői egyesület részvételével most induló "CREDIT" uniós program, mely összességében mintegy 900 ezer euróval (kb. negyedmilliárd forint) támogatja a bekapcsolódó hat régió felzárkózását.

Az összeg túlnyomó része a térségekben képződő szellemi tőke összpontosulását és nemzetközi-interregionális áramlását kívánja serkenteni.

Ennek részét képezheti – többek között – az a látványos multimédia-csomag, mely **Varju Krisztinának** a **Schossberger-kastélyt** dokumentáló munkáját, a "Felvidéki körút '99"-ről készült videofilmét és a **Gödöllői Királyi Kastélyt** bemutató CD-t tartalmazná.

Az idegenforgalmi folyosó megnyitásának deklarálására kiváló alkalmat teremt a 2000. június 24-25-én rendezendő **Turai Millenniumi Napok nemzetközi rendezvényesorzata**, hol a résztvevő partnerek aláírják a kulturális és gyógy-idegenforgalmi együttműködési szándéknyilatkozatot és keretmegállapodást; mely jelentősen ösztönözni fogja a kapcsolódó településeken az új és tartós munkahelyek számának növekedési arányát; a kis- és közepes vállalkozások fejlődését.

HÍR-ES OLDALAK

AKTUALITÁSOK, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

Szlovák részről **Kardoss Ferenc, rozsnýói polgármester** örömmel üdvözölte a kezdeményezést, mely egybeesik Rozsnýó és a délkelet-szlovákiai régió törekvéseivel és elfogadta Tóth István, turai polgármester meghívását a millennáris nyitóünnepségre.

A hozzászólók közül többen is példaként utaltak a turai kezdeményezésre, és úgy emlegették településünket mint a Galga mente lehetséges gazdasági, kulturális és néprajzi központját, amely szellemi kisugárzása és aktivitása révén a térség: sőt a magyar-szlovák idegenforgalmi folyosó egyik "kapujává" válhat.

A szünet után **Szilágyi Mária és Mátyus István** adott tájékoztatást a **képzési programról**, mely egyöntetű vélekedés alapján a project egyik legjobban sikerült része volt: kiemelve a turai, csömöri és cesztvíci rendezvényeket. A pénteki nap hivatalos programját a csömöri **Báló Lipót Kulturális Egyesület** és a szlovákiai **Pelsőci Női Kórus** felelhetetlen és megindító műsora zárta

Az ezt követő nem hivatalos eszmecsereken a Gömöri Ifjúsági Társaság (GIT) és a Rozsnýó és Vidéke Alapítvány vezetése kapcsolatépítést kezdeményezett a turai civil egyesületek és ifjúsági szervezetek felé.

Palcsó Attila, berzérei református lelkész, Prékop Ivett, alapítványi kurátor és Kmotrik Péter főszerkesztő a turaiak segítségét kérte abban, hogy felvehessék a kapcsolatot az erdélyi Csíkszentkirállyal – tekintettel a krasznahorkai Andrássy-család szentkirályi eredetére.

(Csíkszentkirály és testvérkösségünk, Csíkszentimre közös igazgatás alatt állnak.)

November 27-én, szombaton **Török József, a Lappa Kft. ügyvezető igazgatója** számolt be a **Kuti József**, (a turai önkormányzat Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottságának elnöke) **project konzulens** segítségével végzett regionális internetes adatházis létrehozásáról és működéséről.

Az adatházis megtekintését követően **Horvátné Lesták Zsuzsa** előadására került sor, melynek keretében a **GKRTE** kiadványairól ("Program- és Műsorfüzet 2000") és a térségben (Gödöllön, Turán és Isaszegen) állítandó információs tábláról szolt.

A turai tábla a tervek szerint a létesítendő Millenniumi park területén kerül felállításra, **Seres Csilla**, a turai Falumúzeumot és kastélyt ábrázoló fotóinak felhasználásával.

Végezetül az együttműködés tapasztalatait és lehetőségeit összegezte **Fehérvári Tibor, Szlovák Gyula, Bárd István és Marián Miklós** moderátor, projectmenedzser.

Kardoss Ferenc polgármester, a Szlovák Karszt Turisztikai Egyesület elnöke köszönetet mondott a résztvevőknek, majd **Perna Pál** úr zárszavában név szerint méltatta a szakértők munkáját, kiemelve **Marián Miklós** projectmenedzser cél tudatoságát és felkészültségét.

A munkaértekezlet zárása után városnézésre és a **bettleri Andrássy-kastély** megtekintésére került sor.

Sokan értékelték úgy, hogy a kétnapos értekezlet nem csupán egy project zárása, hanem egy hosszútávú, gyümölcsöző együttműködés nyitánya is volt egyben. Kálna Tibor

D & D Személy- és Vagyonvédelmi Kft.

BIZTONSÁGI RENDSZER A LAKOSSÁG VÉDELMEÉRT

Néhány éve naponta találkozhatunk az összetéveszthetetlen fekete egyenruhás, határozott fellépésű fiatal emberekkel, akik értünk vannak közöttünk, s mi mégis alig ismerjük őket, legalábbis nyilvános fórumon keresztül. Most is vezetőjüktől jött a kezdeményezés, hogy saját érdekünkben megismertessen bennünket egy általuk működtetett igen hatékony biztonsági rendszerrel, s egy kicsit önmagukkal is.

- Kezdjük a bemutatkozással.

- **Juhász László** vagyok, a D & D Személy- és Vagyonvédelmi Kft területi képviselője. Hozzá tartozik a Tura nagyközség területén működő 24 órás járőrszolgálat irányítása külterületen és belterületen. Több mint öt éve működik ez a szolgálat Turán, magában foglalja külterületeken a termények, kiskertek, zárt kertek őrzését, a week-end házak betörés elleni őrzését. Az éjszakai órákban a belterületeken lévő üzletek, közintézmények őrzését, ill. a lakosság tulajdonának a védelmét. Ezen kívül Tura területén már négy éve működik egy rádiós riasztórendszer, melynek irá-

nyitása, üzemeltetése is az én feladatom. Ez egy csendes riasztós rendszer. Ez azt jelenti, hogy az objektumban, ahol fel van szerelve, semmiféle riasztás nem történik betörés esetén, hanem az hefut egy számítógépes központba, mely a D & D Kft. üzemeltetése alatt áll. Ott állandó készenlétben vannak fegyveres őrök, akik jelzés esetén azonnal a helyszínre sietnek és megkísérlik az elfogást.

- **Kiknek ajánlja, és milyen feltételek mellett üzemeltethető ez a rendszer?**

- Ez a rendszer mindenkinek ajánlott. Hangsúlyozom, hogy nagyon komoly védelmet nyújtó, európai szabványoknak

és a magyar biztosítók által követelt feltételeknek is megfelel. Cégünk rendelkezik felelősségbiztosítással, tehát az ez irányú károkat - úgy személyi, mint tárgyi - mindenféleképpen megtérítjük a megrendelőnek. Erre eddig még nem volt példa, ami azt jelenti, hogy kár nem keletkezett, tehát a rendszer jól működött. A 24 órás védelemben nemcsak az épület, hanem az éppen benne tartózkodó személyek is részesülnek. Pl. egy családi háznál hármelyik helyiségből tudnak küldeni úgynevezett pánikriasztást, egyszerűen egy gomb megnyomásával. Ekkor a tett helyszínén semmi nem történik, az elkövető nem is sejtji, hogy hármiféle segítség érkezik. Tura területén bárhová 5 perces kivonulást tudunk vállalni. Pontosabban, nekünk szerződésbeni köteleességünk odaérni 5 perc alatt ill. azon belül.

- **A rendszer beszerelésének mekkora a költsége, továbbá vannak-e különböző szintű választási lehetőségek?**

- Ez nagyon változó.

Függ attól, hogy milyen mértékű szolgáltatást kér a megrendelő. Nemcsak betörés elleni és személyvédelemre lehet beépíteni a rendszert, hanem kiegészíthető pl. füst-érzékelővel, vízjelzővel, gázjelzővel, stb. Ez lehet egy komplex szolgáltatás, egy készülék, ami bármilyen veszélyforrást jelezni képes. E szolgáltatás lehetőségeinek csupán a pénztárcá szab határokat. Intézmények és magánlakások őrzésére egyaránt alkalmas ez a rendszer. Befogadóképessége Turán 2000 db objektum, tehát hihetetlen kapacitással bír. A számítógépes rendszerbe nem csupán az az információ fut be, hogy melyik lakás riasztott, hanem a diszpécser azt is pontosan le tudja olvasni, hogy a betörő éppen hol jár. Az épület zónákra van osztva, külön riaszt minden helyiség, követni tudjuk a teljes útvonalát a behatolónak. Ha viszont pánikriasztás történik, akkor teljesen másképp vonul ki a szolgálat, mert a számítógép jelzi, hogy nem a rendszer riasztott, hanem a védelemre szoruló személy önmaga riasztotta. Ha valakit támadás vagy baleset ér és nem tudja értesíteni a mentőt, egy egyszerű gombnyomással segítséget kérhet tőlünk. Mi annak megfelelően intézkedünk azonnal. Négy év alatt volt több betörési kísérlet, de igazi betörés nem keletkezett a biztonsági rendszerek köszönhetően.

- Nem tudom, lehet-e arról beszélni, hogy ez milyen gyártmány?

- Nem magyar gyártmány, hanem ez úgynevezett modul rendszer, minden alkatrésze gyári. Maga az érzékelő, a központ, mind-mind gyári. Ezt a szerelő alakítja és szereli össze működő rendszerre, amelynél a riasztóra egy rádiókészülék kerül. Ennek frekvencia-védelme van, nem zavarhat bele semmi. Nem lehet elvágni, nem lehet megszeméltetni, külön sabotázsjelzője van, azaz, ha valaki belebuhérál, abban a pillanathban kijelzi a számítógép. A rendszer minden 24 órában leellenőrzi saját magát, elküld egy jelet, mely körbemeleg, és visszaküldi a számítógépnek az üzenetet, hogy minden rendben van-e. Ennek során leellenőrzi az akkumulátorait, az érzékelőit, stb. Hiába szüntetik meg az áramforrást, hiába kapcsolják ki a villanyórát, vágják el a vezetéket, akkor is képes 72 órán keresztül saját magát üzemben tartani. Ugyanakkor, ha megszűnik az áramforrása, azt azonnal kijelzi a számítógép. Innen tudjuk, hogy áramszünet van vagy valaki szándékosan lekapsolta a villanyórát,

- Az egyszeri beszerelési és beüzemelési költségen túl, milyen rendszeres havi anyagi terhet, rezsit ró a megrendelőre?

- A rendszer költsége attól függ, hogy mekkora a védendő objektum. Az általunk beépített riasztórendszer egy évig garanciális, utána a tulajdonos köteles a karbantartásáról gondoskodni, de mi mindig jelezzük számára a problémát a számítógép segítségével. Havi megfigyelési díja van, melyet a kft.-enk részére kell fizetni. Én úgy fogalmaznék, hogy egy éves figyelem díj - egy családi házra levétve - kevesebb kerül, mint egy gyengébb minőségű videókészülék. A befizetett összeg tartalmaz egy biztosítást is. Ha a megrendelőt valami kár éri, mely bizonyíthatóan a mi embe-rünk mulasztásából történt, akkor fizet a biztosító. Van a D & D Kft.-nek egy felelősség-biztosítása. Ha valahová betörnek és vita keletkezik a tulajdonos és a megbízott (a mi emberünk) között, akkor független szakértők döntenek a kérdésben. Pl. ha későn jött ki a járőr, fizet a biztosító. Tűzkár, vízkár, üvegkár ellen nem tudunk biztosítani, de tudunk felszerelni füstérzékelőt, és értesítjük a tűzoltókat.

- Turán van már rá példa, hogy magán-személy igényelte ezt a szolgáltatást?

- Igen, több is. Nem szeretnék arra kitérni, hogy ez hová van bekötve, mert az embe-reink aláírják egy nyilatkozatot, amelyben büntetőjogi felelősségük tudatában kijelentik, hogy mindazt titokként megőrzik.

Hangszűrőzom, az embe-reink rendelkeznek minden olyan vizsgával, amit ehhez a szakmához le kell tenni, tehát a rendőrhatalósági vizsga, a fegyvervizsga, a pszichológiai alkalmassági vizsga.

- Amennyiben valaki még aprólékosabban kívánja megismerni ennek a szolgáltatásnak a lehetőségeit ill. szeretné megrendelni, pontosan hová forduljon?

- A legalaposabb felvilágosítást a tisztelt ügyfelek a 28/466-750-es telefonszámon, azaz turai központunkban kaphatják.

- Tudomásom szerint azon túl, hogy a testületi beszámolókat egy-egy napirendjében olvashattunk a D & D Kft. köz-ségünkben végzett munkájáról, nem történt még meg cégük bemutatása lapunkban. Említette az "embereink" kifejezést, ez hány fős létszámot takar?

- Három fő van 24 órás szolgálatban, melyben benne van egy fő diszpécser, aki 24 órás számítógépes szolgálatban figyeli a riasztást és rádiótelefonon értesíti a

mozgó járőröket. Két fő fegyveres, kiképzett, egyenruhába felöltözött biztonsági őrt terepjáróval mozog a falu területén. Ha ők valahová bemennek, egyértelműen felismerhetők külső azonosító jeleik alapján. A titoktartási kötelezettség miatt csak ennyit mondhatok állományunk létszá-máról, annak érdekében, hogy továbbra is hatékony maradjon munkavégzésünk. Nemrég volt egyazon napon két betörés helyi kocsmákban. A második betörésnél igen-igen meg tudtuk zavarni az elkövetőt annyira, hogy kénytelen volt a kirakaton fejjel kugrani megmenekülése érdekében. Egyébként megfogták volna. Valószínűleg igen súlyosak voltak a sérülései, a nyomokból ítélve. A tettes elképzelése feltehetőleg az volt, hogy amíg a rendőrség az egyik kocsmában helyszínel, addig ő egy másikban nyugodtan ténykedhet. Ezt az esetet indoklásszerűen meséltem, bizonyítani, hogy létszámunk ismeretlensége egyfajta biztonsági intézkedés, így a "kiszélezhető kedvűek" sosem lehetnek nyugodtak.

- Tulajdonképpen a közelmúltban történt, egyik turai pénzintézet ellen elkövetett betörés sikeres meghüsitása ad aktualitást beszélgetésünknek. Mind-ezt az Ön által ajánlott, sokoldalú riasztórendszernek köszönhetőek. E legutóbbi eseten kívül, történt-e olyan nagy szabású elhárítás, bűnmegelőzési esemény vagy felderítés, melyre különösen büszkék lehetnek?

- Az említett betörésnél a rendszerünk 100 %-osan működött, 100 %-osan biztosította az objektumot. Embereink 2 perc 10 másodperc alatt érték a helyszíntre, így az elkövető még az épületbe sem tudott bejutni. Azt hiszem viszont, annál nagyobb büszkeség nem lehet, minthogy az eddig elöltött négy évünk során jelentősen visszaszorítottuk a betörések számát. Ma egy betörés szinte már rendkívüli eseménynek számít. Legalábbis azt a fajta betörést, mely során odaálltak egy gépkocsival és kipakolták az üzlet teljes készletét, felszámoltuk. Ésszelleg egy-egy gyorsan mozdítható hohmit tudnak eltulajdonítani, ha egyáltalán sikerül a behatolás. Elsődleges feladatunknak a megelőzést tekintjük, mert tapasztalatunk szerint az elkövetők nem kapnak megfelelő büntetést a mai jog-szabályok alapján. Nincsenek megfelelően szankcionálva, tehát nincs visszatartó erő, bármikor elköveti ugyanazt a tettet.

- Gondolom, szervezetük számos más településen is jelen van, ezért lehet összehasonlítási alapjuk arra vonatkozólag, hogy Tura mennyire bővelkedik bűntényekben más településekhez viszonyítva.

- Mivel itt a falvak szinte összeérnek, ismerjük más települések lakóit is, így azt a kört is, amely pl. nyáron a terményt elutaladonítja. Tudjuk, kik ezek, figyeljük őket, s szinte ők maguk mondják azt, hogy boldok lennének Turán lógni, mivel itt szinte azonnal megfognák őket. Ezért átmennek szomszédos falvakba. Égvébként az ország számos helyén - Budapesttől Miskolcig - foglalkozik a D & D Kft. telephelyek, objektumok védelmével, kutyás és fegyveres őrzéssel, pénzkíséréssel, személyvédelemmel.

- Közismert, hogy egyik fő megbízójuk Turán a községi önkormányzat. Milyen az együttműködés, beszélhetünk-e kölcsönös meglepettségről?

- Én úgy érzem, hogy igen. Nagyon jó a viszonyunk.

- Ez alatt érhetem azt, hogy az önkormányzat biztosítja a megfelelő feltételrendszert, szolgáltat információkat?

- Igen. Én a munkaidőm 70-80 %-át ebben a térségben töltöm, és akár a polgármesterhez vagy bármelyik vezetőhöz fordultam, mindig megkaptam az igényelt segítséget. Ha nekünk volt egy-egy olyan ötletünk, mely előre vitte a falu biztonságát, akkor mindig figyelembe vették, szem előtt tartották. Érzésem szerint ez visszafelé is megállja a helyét. Mi is igyekszünk mindent megtenni a lakosság biztonságáért.

- Szeretném megköszönni a beszélgetést, úgy is, mint az egyik védelemben részvétel helyi lakó.
Seres Tünde

KIK VOLTAK AZ ELSŐK?

Az újságírók olvassák is az újságokat?

Régi újságokat lapozgatok. Valamennyi 1992 végén jelent meg. Több esetben a címlapon látható a nagy sztori. A világon először nálunk születtek olyan négyes ikrek, akik lombikbébiként látták meg a napvilágot. A születés pontos dátuma december 8. Mintha a csodagyermeket a Mikulás hozta volna ajándékba.

A következő évben is sok cikk jelent meg róluk. Arról szóltak elsősorban, kik és hogyan születtek a Sára család segítségével gondjaik megoldásában, a gyermekek és szülei támogatásában. Az Anna című női lap egész sor támogatót nevez meg. A cikkirő aztán arról is szól, hogy bizony a család a négy kis gyermekáldás megjelenésével kinőtte azt a házat, ahol a saját babára már nagyon váró szülők addig éltek. Sára Istvánné már akkor elmondta az újságíróknak, hogy feltétlenül szükséges volna a lakás bővítése. A tervek azonban továbbra is csak tervek maradtak, hiszen az anyagi fedezet nem állt a szülők rendelkezésére.

Persze, ígért több helyről is érkezett. Az akkori országgyűlési képviselői székre pályázó jelölt határozott ígéretet tett arra, hogy hamarosan megoldódik ez a probléma. Aztán, mivel a mandátumból nem lett semmi, az ígért is csak egy újabb álom maradt. Segíteni akarók voltak továbbra is, a legnagyobb gond azonban csak nem oldódott meg. Pedig a gyermekek közben egyre csak nőttek. Napjainkban már a szeptemberi iskolakezdés a téma a családban. Íróasztalok kellenének a gyermekeknek, persze a szűk lakásban azok elhelyezése is gondot okozna. Az ágyakat csak nem tehetik ki cserébe az udvarra?

Nagyon megörültek hát, amikor tudomást szereztek a szociálpolitikai kedvezményről, amely talán lehetővé tenné a jelenlegi lakás bővítését legalább egy szobával. Sajnos azonban ezt a kedvezményt a jelenlegi törvények értelmében nem vehetik igénybe, hiszen ez a támogatás csak új családi ház építésére használható fel.

Kijelenthetjük, hogy a turai négyes ikreket bizony elfelejtették!

Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint a sajtóban és a televízióban néhány hete megjelent és nagyon sokszor megismételt hír, mely szerint az országban először születtek négyes

lombikbébi-ikrek egy pécsi klinikán. Azt is megtudhattuk, hogy a pécsi polgármesteri hivatal a tavasszal hozzáfog az újszülöttek szűknek bizonyuló lakásának bővítéséhez.

Tehát nem a mieink az első?

Ami a legszomorúbb a dologban, hogy senki nem lépett fel a sajtó hazugságai ellen, mint ahogy az ikrek legfőbb problémáinak megoldása is csak álom maradt hét év óta. Takács Pál

EGYPERCES - Ők a mi gyermekeink, unokáink?

Azon a napon, amikor az első, nagyon bőséges novemberi hó leesett, az egyik alsó tagozatos iskola mellett haladtam el, és örömmel tapasztaltam, hogy a nem várt ajándékot nagy meglepedéssel fogadták a gyermekek. Éppen szünet volt, az udvaron vidáman "csiviteltek" a tanulók. Néhányan hatalmas hókupacokat görgettek maguk előtt, hogy azokat még nagyobbakká varázsolják. Valószínűleg hóember építését tervezték ezekből az "előre gyártott elemekből".

Egy darabig élvezettel gyönyörködtem vidám játékukban, majd tovább indultam. Ekkor vettem észre két kisiút, akik társaiktól távolabb hatalmas rúgásokkal (olyanokkal, mint amilyeneket az akciófilmekben láthatunk) próbáltak kétfelé terelni a hógörgeteget.

- "Úgyis én viszem haza" - harsogta két rúgás között az egyik.

- "Megmondjam, mit viszel te haza?" - süvítette azonnal a másik, majd válaszolt is saját kérdésére, amit nem lenne ildomos részletezni.

Ekkor léptem oda hozzájuk. Elmondtam, hogy otthon is tudnának hasonló kupacot készíteni, hiszen hó ott is van bőven. A csúf vetélkedés rögtön véget ért. Csak azt nem tudtam eldönteni, hogy az én intelmeim hatására, avagy a szünet végét jelző csengő megszólalása miatt.

Később aztán még keményebb legényekkel (és egy leánnyal) találkoztam, akik hazafelé menve azzal szórakoztak, hogy a járda mellett felhalmozott hókupacokat visszazugdosták oda. Munkájuk "eredménye" az lett, hogy a közlekedés gyakorlatilag ismét lehetetlenné vált. Persze nem először csinálhatták mindezt, mert az előző napi "fáradozásaik" eredményét egy idősebb néni lapátolgatta vissza korábbi helyére.

Már csaknem tiszta volt ismét a járda, amikor a csoport megjelent. Természetesen ismét munkához láttak. A néni hiába könyörgött sirva, hogy ne tegyék. Még a törés miatt bekötözött keze sem hatotta meg a gyalázatos cselekedet elkövetőit: hatalmas kacaj (vagy inkább röhögés) kíséretében illették a néni megdöbbentő, le nem írható kifejezésekkel...

Ezek valóban a mi gyermekeink, unokáink?

Takács Pál

MOSOLYOGJON A FÖLD!

1999. november 24-én délelőtt a turai művelődési ház nagytermében Levéltündérek és őszanyók címmel kiállítást szerveztek óvo-dások, óvónők, levelekből, termésekből, természetes anyagok felhasználásával készített munkáiból.

A galgahévízi, turai, vácszentlászlói, zsámboki meghívottak közül az utóbbi két település óvodásai a zord időjárás miatt nem jöttek el a *Komposzt Napra*.

Tóth István polgármester üdvözlő szavaiban elmondta, hogy a természetvédelemre, "szelektív gondolkodásra", hulladékgyűjtésre és hasznosításra már ebben az életkorban fel kell hívni a gyermekek figyelmét. A Földet és a benne rejlő értékeket "az unokáinktól kaptuk kölcsön", ezért mindannyiunk érdeke, hogy óvjuk, védjük.

Nagy Andrea a Galgamenti Népfőiskola részéről az óvodások nyelvén szólva a Földet tápláló, életet adó anyának nevezte, akire vigyázni kell, és arra kell törekednünk, hogy mindig "mosolyogjon".

E néhány gondolat után a vendéglátó turai II. számú Napközi Otthonos Óvoda dolgozói biztosítottak önfeledt kikapcsolódást a résztvevőknek. Óvodás csoportok és óvónők versenyezhettek egymással. Azok voltak a legügyesebbek, akik elsőnek morzsolták le a kukoricát, majd a csutkából várat építettek. Az is kiderült, kiből lett volna szorgalmas Hamupipőke, hiszen nem volt könnyű feladata kosárba ömlesztett mogyorót, tőkmagot, szotyolát szétválogatni. Gyermekeik lelkes biztatása közben az óvónők tők-

lápást készítettek. A meggyújtott gyertya jelzete elkészültek. A néhány perces szünetben sütőtököt, almát csemegézhetett a játékban megéhezett aprónép.

Mikor a tálcák kiürültek, mindenki leült a helyére. Ikapcsolódott a villany, és kezdődött a II-es ovi óvónőinek A szurkoshátú szalmaboci című előadása. A nézők és a szereplők nagyon élvezték az előadást. A gyermekek a történetben megjelenő állatoknak szurkoltak, hogy semmi bántódás ne érje őket, és hol feszült csendben, hol bekiabálással várták, mi lesz a sorsuk. A mese jól végződött, és ezzel a délelőtt is lezárult.

A gyermekek óvodájukba vihetik a kiválogatott magokat, a tőklámpást és a megismert mese élményét.

Reméljük, tavasszal ismét találkozhatnak egymással, és ezzel a játékos, de egyben ismereteiket is tágitó programmal. Nagyobb, iskolás társaiknak és pedagógusainak is ötletet adnak hasonló rendezvények szervezésére. **Tóth Anna**

Az ovisok morzsolgatnak

A gyermekek fantáziája nem ismer határokat (Kár, hogy a kiállítás csak egy napig volt látható)

Fotó: Tordai László

Alsós Ki mit tud?

November 16. és 18.

A Hubert Zoltánné által szervezett kulturális rendezvényeken bebizonyosodott: sok tehetséges gyermek van Turán! Elismerés illeti a szereplőket (velük együtt szüleiket, tanítóikat), hogy a nem könnyű és nem is kevés iskolai munka mellett felkészültek a versenyre. A nyertesek névsora:

MESEMONDÁS

1. évfolyam:

Sára Katalin, Györi Éva (továbbjutók).
Bertók Fanni, Raab Dóra, Bálint Nikolett, Lakatos Réka.

2. évfolyam:

Nagy Krisztián, Dolányi Mihály,
Ács Bernadett

3. évfolyam:

Nagy Anett (továbbjutó), Baranyi Noémi, Nagy Tóth Zsolt, Köles Mónika, Csollák Krisztina

4. évfolyam:

Som Zsófia (továbbjutó), Volosz Viola,
Mogyorósi Noémi, Juhász Ádám

VERS

3. évfolyam:

Gólya Gergő, Kovács Kornélia,
Lakatos Tamás

4. évfolyam:

Gódor Nikolett, Gólya Judit,
Lipesei Mária

ÉNEK

3. évfolyam:

Zsíros Pál, Pintér Cintia

4. évfolyam:

Kuti Adrienn, Gódor Nikolett

HANGSZERES ZENE

3. évfolyam:

Dolányi Kitti (zongora), Sima Zoltán és Lipesei Mária (fúvolya)

EGYÉB KATEGÓRIA

4. évfolyam:

HU-MORZSÁK (villámtréfák) 4.a:
Darnyik Dávid, Liptai Norbert,
Szilágyi Péter, Tóth Sebestyén
Keesegidák című mesejelenet: 4.b
Bábjelenet: 4.a-s lányok

KÜLÖNDÍJ

Kicsinyek kórusa (vezényel: Tóth S. Péter). Néptáncosok 4.c: Farkas Eszter, Kis Martin, Liesinger Andrea, Sima Zoltán

A zsűri tagjai voltak:

1. és 2. évfolyamon: Petrovics Sándorné, Erdélyi Sándorné, Hubert Zoltánné, 3. és 4. évfolyamon: Seres Tünde, Seres Márta, Árva Szilvia

Nevelési értekezéslet

November 17.

Szautner Jánosné-Szigeti Gizella szolnoki tanító volt az értekezéslet előadója.

A nyugdíjasként is aktív, sőt szenvedélyes, fáradhatatlan pedagógus évek óta a tanulási zavarok korrekciójával foglalkozik. Tapasztalatait mondta el, és bemutatta azokat a feladatsorokat, amelyekkel eredményeket lehet elérni.

Az értekezéslet fő gondolata volt, hogy a felzárkóztatás ne rátanítás, korrepetálás legyen, hanem komplex képességfejlesztés. Amíg egy gyerek nem tud állni, addig nem várható el, hogy járjon. Csak az egyénre szabott fejlesztés hoz eredményt, és annak is örülni kell, ha a gyermek "egy hangya-hokányit" fejlődik.

A tanácskozáson a két óvoda pedagógusai is részt vettek.

November 18-án a mi iskolánk volt a "soros vendéglátó", itt tartották a környék általános iskoláinak igazgatói szokásos vezetői megbeszélésüket.

Farkas Tiborné (Zsámbok), Gyenes László (Hévízgyörk), Vandorniyk Józsefné (ig. helyettes Galgahévíz), Keresztesi Sándorné (Tóalmás) és természetesen Seszták Sándor igazgató úr a 2000. év költségvetésének összcállításáról, az új kormány által létrehozott és sok vitát kiváltó kerettanterv bevezetéséről és egyéb aktuális témáról tanácskoztak.

Nyílt nap az alsó tagozaton

November 23.

Szülők látogathatták a tanítási órákat. Igaz, a gyerekek általában zavarban vannak a szülői jelenlét miatt, mégis jó lehetőség ez anyák és apák számára, hisz olyan szituációban láthatják gyermekeiket, amelyben máskor nem. Segítheti a tárgyilagos megítélést, és esetleg ötleteket ad az otthoni gyakorlás megtervezéséhez.

Erdélyi Ágnes

Szülők bálja

Jótekonysági bál az iskolában - November 27.

Az Általános Iskola Szülői Munkaközössége a Turai Tanulókért Alapítvány javára november 27-én szombaton 18.30 órától rendezte első jótekonysági bálját a Köztársaság úti iskola aulájában.

A bál célja, hogy a szülők jöjjenek az iskolába és nézzék meg, hogy gyermekük hol tanul, vagy majd hol fog tanulni, ha felső tagozatos lesz.

A másik ok a nehéz anyagi körülmény, amely az iskolában is érezhető. Az iskola otthonosabbá tételének érdekében kellett segítséget kérni a szülőktől, vállalkozóktól és más együtt érző személyektől.

A szülőket, vendégeket először az általános iskolások köszöntötték műsorral, amelyet a nyitótánc követett.

A Turai Komédiások ezután a Harangöntő c. komédiájukat adták elő. Köszönet a szereplőknek és felkészítőiknek!

Az iskola tantermei mindenki előtt nyitva álltak. Rajzkiállítással is készültünk erre az estre. A műsor után természetesen tánc következett. A rendezvényt hagyományt szeretnénk teremteni: minden év novemberének utolsó szombatján tartjuk jótekonysági bálunkat.

FOTÓ: Takács Pál

Köszönjük támogatóinknak az anyagi és tárgyi hozzájárulást, továbbá a szülők, pedagógusok, iskolai dolgozók, meghívottak részvételét, akik pártoló- vagy belépőjegyek vásárlásával járultak hozzá az alapítvány támogatásához.

Külön köszönjük azon osztály szülői munka közösségi tagjainak a munkáját, akik október eleje óta szervezték a bált, segítettek a támogatók megkeresésében, teremrendezésben díszítésben, jegyek eladásában.

Végül, de nem utolsó sorban köszönjük a főszervezők munkáját, akik irányították, összefogták a sokrétű és sok időt igénylő munkát. Reméljük, jövőre is találkozunk, hiszen "...élni fog a nemzet, amely összetart!".
(Arany János) Szülői Munkaközösség

A SZÜLŐK BÁLIJA TÁMOGATÓI: Ali Lakáskultúra ■ Bácskai Elemér ■ Baranyi és Fiai ■ Baranyi Miklós ■ Calypso zenekar ■ Cheng Jile Lili Kft. - Ruházati bolt, Rákóczi út ■ Csilla Fotó ■ Festék- és Tapétabolt - Virgancz László, Kossuth Lajos út ■ Fortuna Fagyizó - Pásztorné Csányi Erzsébet ■ Galga Bau Kft. - Farkas Mihály ■ Aqua Fontis Patika, Tabán út ■ Gyöngy Üzletház - Gála Bt. ■ Hadrik József, Vácsemléplászlói út ■ Hantai József - Swing Kísáruház, Tabán út ■ Hűsbolt - Gódor Imre ■ Kállai Zsolt, Báthori út ■ Kék Divatsarok, Régi vásártér ■ Lakás-textília - Zséli Erzsébet ■ Lipi-Vidi Videotéka ■ Loby Autósbolt - Gólya József ■ Marcsi Falatozó - Gólyáné Demény Mária ■ Marosvölgyi János ■ Máté János - Liszt Ferenc Mini ABC ■ Kókai László, Park utca ■ Molnár és Hadrik EL-Motor, Táncsics M. út ■ Nagy Istvánné Batta Erzsébet, Vácsemléplászlói út ■ Papírbolt - Diós István, Szövetség út ■ Papírbolt - Sima István, Hatvani út ■ Pászti Vilmosné Pázmándi Ildikó ■ Pintérné Kuti Mária ■ R és V Kft. Gödöllő ■ RIKSA '96 Bt. ■ ROB+ER Videotéka ■ Samu Gazdabolt, Szent István út ■ Sára Péter - Agrodiszkont, Szent István út ■ Sláger ABC - Király Elek, Zsámboki út ■ Söpy Sütő Sütődéje - Galgahévíz, Fő út ■ Sportland - Tóth M. Imre, Piactér ■ Szoliter Gazdabolt, Kossuth Lajos út ■ Tolnai Géza - Iskola Büfé ■ Toppa Bt. - Gyöngy Üzletház ■ Turai Duma Szerkesztősége ■ Vidák András, Zsámboki út ■ Virágbolt - Tóth Mihály, Zsámboki út ■ Virágbolt - Bolbásné Csányi Anna, Kossuth Lajos út ■ Benke István videós

ZENE - TÁNC - KÉPZŐMŰVÉSZET

MŰVÉSZETEK NAPJA '99

1999. november 28-án vasárnap a Turai Általános Iskola kulturális rendezvényét tartották a művelődési házban. Kálnáné Ádám Anita nyitotta meg az estet, melyen Művészeti Munkaközössége második alkalommal lépett a nagyközönség elé. (A tanítványok alkotásait bemutató rendezvényt szeretnék a későbbiekben hagyományá tenni.)

A tanárnő elmondása - és saját szemünk tapasztalata - szerint tanítványai a rajzórakon a képzőművészet két klasszikus ága, a rajzolás és a festészet keretein belül sikeresen próbálkoznak a grafikával, különböző kompozíciók megjelenítésével, térábrázolással. A gyerekeknek meglepően jó rajzkultúrája alakult ki, különbséget tudnak tenni a halvány, vékony, vastag vonalak között, a

műveket a jó színérzék, árnyalat-kiválasztás jellemzi. Valószínűleg segít ebben, hogy a foglalkozásokon a gyakorlati ismereteken túl művészettörténetet is tanulnak a diákok, akiket "az egyetemes művészet ábrázolásához" szeretnének közelebb vinni ezáltal. A hagyományos ábrázolásmód mellett azonban teret kap a modern technika, a számítógép is. Az Informatikai Munkaközösség számítógépes grafikáiból már készült kiállítás az iskolában.

Kálnáné Ádám Anita végezetül köszönetet mondott két korábbi tanítványának, akik ma már elismert amatőr festőművészek, több sikeres megjelenés van "a hátuk mögött", és akiket mi is büszkén mutattunk be Önöknek: **Varju Krisztina** és **Tarcsi Anna** segítettek a felkészítésben, a kiállítás megrendezésében. (Annyi alkotás készült el egyébként, hogy a művek egy részét a Köztársaság úti iskolában tekinthetik meg az érdeklődők!)

A rendezvény másik "házigazdája" **Raksányi Ildikó** tanárnő volt, aki a fellépők műsorszámainak nagy részét tanította be. Ildikó nénitől megtudtuk, hogy az előadás keresztmetszetet nyújt egy év művészi munkájából, abból, ami "a valóság tükröződése hennünk". Az eredményhez azonban kedv és kitartás is szükségeltetik a tehetség mellé. "A művészet gyönyörködtet, segít elviselhetőbbé tenni a mindennapokat. Aki a művészetet szereti, holdog ember" - összegezte (sokunk) hitvallását Raksányi Ildikó.

A bevezetők után átadhattuk magunkat a muzsika élvezetének. Első fellépőként a Kicsinyek kórusa állt színpadra. **Tóth S. Péter** tanár úr vezényletével. Kánonokat szólaltattak meg lelkesen.

Utánuk Raksányi Ildikó tanítványai következtek, akik változatos produkcióikkal okoztak örömet a közönségnek, saját ügyességükön kívül tanítjelét adva felkészítőjük sokoldalúságának is. A fellépőket **Seres Tünde** mutatta be a közönségnek: **Diós Timea** (zongora), a klasszikus táncsoport (bécsi keringő), **Tóth Zs. Nóra** (ének), **Benke Barbara**, **Kerek Kathrin** (zongora négykezes), a modern diszkótánc-csoport (a "Hu" című koreográfiát adták elő), **Tóth Zs. Nóra**, **Kálna Natália** (egyszólamú ének R. I. zongorakísérettel), a klasszikus táncot balett-elemekkel is kiegészítő táncsoport (a "Hozzád" című koreográfiát adták elő). A Raksányi-növendékek sorát itt "megtörte" **Kiss Noémi** (zongora), akit Tóth S. Péter készített fel, majd ismét Diós Timea következett, ezúttal egy énekszámmal. A rendezvény lezárásaként a felső tagozatos énekkar lépett fel, **Varga Éva**, **Kuti József** és **Sápi Kitti** szólót énekelt.

Öröm volt látni a fiatal, ragyogó arcokat, a szülők, hozzátartozók vonásaira kiülő büszkeséget, bámulatos volt a kiállított művek sokszínűsége, ötletgazdagsága. Reméljük, hogy Kálnáné Ádám Anita szavai valóra válnak, és ezt az estét egy hagyományteremtő sorozat első állomásaként könyvelhetjük el.

Tordai László

KETTŐS JUBILEUM ÖRÖME JUTOTT NEKÜNK, MAGYAR KERESZTÉNYEKNEK

*Jézus születésének 2000. évfordulóját
és a magyar kereszténység 1000. évfordulóját ünnepelhetjük.
Istennek legyen hála érte!!!*

Új ezer év hajnalára virradunk néhány nap múlva. A harmadik ezer évet kezdjük el, amióta Jézus Krisztus e világra jött, emberi testben. Szűz Máriától születve, a Szentlélek erejéből.

2000 év eltelt azóta. Mennyi vihar, mennyi üldözés, mennyi emberi gyarlás akadályozta, hogy Jézus örömhíre eljusson a föld minden emberéhez. Sokszor a tudatlanság, máskor az előítéletek, ismét máshol az emberi mulasztások az okai, hogy még ma is, 2000 évvel Jézus eljövetele után vannak, akik vallási tudatlanságban élnek. Úgy élnek, mintha nem lenne Isten, mintha nem lenne a halál után örök élet, mintha a földi életünket kényünk-kedvünk szerint élhetnénk, és számadással senkinek sem tartoznánk.

1000 esztendeje már annak is, hogy a mi hazánkba, magyar földre eljutott Krisztus tanítása, és őseink megkeresztelkedtek. De bizony még ma is, mintha félig pogányok lennének sokan. Két istennek szolgálnak, mint Géza fejedelemtől írják. De sajnós fél szívvel.

Isten szeret Téged is! Akkor is, ha néha úgy érzed, elhagyott, vagy talán kemény kézzel sújt rád. Az Ő atyai titka, hogy gyermekeinek nevelésére, a jóra térítésre olyan eszközöket használ, ami leginkább hasznos a megtérésre, az eszmélésre.

Jézus, a második isteni személy, aki az Atyától jött, hogy megismertesse szeretetét velünk, életével vési mindenki lelkébe, hogy az Isten szeret, nem akarja, hogy bűneinkbe a földi életben szerencsétlenkedjünk, és utána tőle elfordulva az értelmetlen céltalan, boldogtalan élet legyen az örök sorsunk. Ő úgy szeretett minket, hogy kész volt életét adni értünk a kereszten.

A Szentlélek az, aki szelid sugallatával ébresztgeti lelkünkben a hitet, aki a szentségeken át megszentel, megtisztít, isteni étellel tölti el lelkünket. A gyermekeit hazaváró Atya felé az utat a Fiú, Jézus mutatja, és a Szentlélek az, aki rávezet ennek felismerésére, és a Jézus által megszerzett isteni ajándékkal (kegyelemmel) megerősít, hogy ezt az utat végigjárjuk, és célunkhoz eljussunk. A cél nemcsak a minket szerető Atyát teszi boldoggá, hanem betölti szívünknek boldogságra vágyódó kívánságát.

Testvér! Haldd meg mennyei Atyánk érte aggódó, és téged boldogítani akaró hívását!

Ismerd fel Isten igaz, téged szerető lelkületét Fia életében, aki mint jó pásztor életét adta értünk, juhaiért!

Hallgass a lelkedben megszólaló Szentlélek indításaira, és vedd komolyan azt, hogy Isten megteremtett kérdezőcséd nélkül, de nem fog, és nem tud üdvözíteni a te beleegyezésed, közreműködésed nélkül!

Az ezredforduló kapcsán vedd észre: telik az idő, lassan lejár az óra, amit Isten a földi életre neked kiszabott. Kész leszel? A halál hívó szava Isten szeretetében talál? Minden óráútés figyelmeztessen és serkentsen: Rövid az idő, összeszedem magad, pótolom mulasztásaimat, kijavítom hibáimat, a bűn újáról Isten útjára térek, hogy a Szentháromság egyisten lelkemet üdvözíteni akaró megváltó műve bennem is megvalósuljon. Eljussak Isten fiainak örökségébe, és lássam majd, és élvezzem Isten örökké boldogítani akaró szeretetét egy örökkévalóságon át. Ezekkel a gondolatokkal kívánok minden turai lakosnak kegyelmekben gazdag Karácsonyt és áldott, békés újévet!

**Ha családotban még pogány, megkeresztetlen gyermek, vagy felnőtt van,
ha még nem fogadta az Úr Jézust soha a szentáldozásban,
ha házasságod nem Isten törvénye szerint történt, csupán polgári, vagy még lazább élettársi kapcsolat,
és házassági akadály nincs, rendezd életedet, úgy lépj az Új évezredbe.
MENTS D MEG LELKEDET!**

Jézusnak minden emberért aggódó szeretetével kínálja e lelki kincseket lelki atyád:

Lukács András, apát - plébános

RÉGI DECEMBEREK EGYHÁZI ESEMÉNYEIBŐL

Négy plébános változás volt december hónapban:

1754. december 1-től lett turai plébános GIDA MIHÁLY. Vácszentlászlóról jött, és itt élt 1760-ig. 1760-ban helyette jött HORTI SÁNDOR váci székesegyházi t.b kanonok, és itt működött 1780. január 19-ig. Akkor Kecskemétre helyezték.

1864. december 26-án váratlanul halt meg MAJZNER SÁMUEL turai plébános. Előzőleg a püspök kinevezte Vác Felsővárosi plébánosnak és kispópostnak. A püspök megbízásából Nagy-Kartalra kellett volna mennie a megújított templom megáldására. Nővére a szobájában reggel holtan találta. Sírkövére fel van írva: *"E keskeny sírúreg néhai Majzner Sámuel turai plébános, váci kanonok kihűlt tetemeit, kanonoki székfoglalásának napján, december 29-én fogadta be. Az Úr Jézus, akit szíve mélyéből szeretett, kit a hit buzgóságával hirdetett, legyen irgalmas a sokaktól siratott, hirtelen elhunyt lelkének."* Mindössze 52 éves volt, amikor meghalt.

1854. december 30-án nevezte ki a püspök JANKOVICH MIHÁLY turai plébános kerületi esperest Kecskeméti plébánosá. Februárban foglalta el állomáshelyét, de már 1855. augusztus 16-án meghalt a kolera járvány idején.

1911. december 19-én áldotta meg MATZENAUER OSZKÁR. kanonok a mostani templomot. Június 12-én kezdték építeni, és egy fél év alatt elkészült. A templom mostani méreteit akkor kapta, a régi lebontott barokk kisméretű templom helyett.

A KÖZELJÖVŐ ESEMÉNYEI

Karácsonykor szokás szerint éjfél szentmisével ünnepeljük Urunk születését. Napközben 8-kor, és 10 órakor lesznek szentmisék december 25-én. A szenteste előtt du. 3 órakor a Szociális Otthon lakóinak lesz karácsonyi szentmiséjük, majd utána a templomban Pásztorjátékkal szeretnénk örömet szerezni kicsi és nagyobb gyerekeknek, felnőtteknek. Karácsony másnapján, vasárnap miserend lesz, de. 10 órakor ünnepi kereszttel. Nagyon szép nap, ez évben Szentcsalád vasárnapja. Öröm, ha a Szűzanya és Szent József lelkületével tudnak örülni családjaik a kisgyermekeknek. Hiszen Jézus maga mondta: *"Aki egyet is befogad a kicsinyek közül, engem fogad be."*

AZ EZREDFORDULÓT SZERETNÉNK VALÓBAN rendkívüliségéhez méltón átlépni. Hívó ember lelkületével az év, és évszázad, évezred utolsó óráját lálából Istennek adni, és a ránk következő évre, évezredre a jó Isten dicsőítésével, nevével indulni. Ezért a *Szilveszteri hálaudást éjjel fél 12-kor tartjuk, és a 2000. évet éjfélkor Isten dicsőítő szentmisével kezdjük. Zárjuk le az ezer évet bűnhánattal és hálaival, és kezdjük az új ezer évet Istenbe vetett hittel, benne bizó reménnyel, és gyermeki szeretettel. Hívlak, hogy a második ezredév utolsó, és az Új ezer év első óráját töltsd velünk a jó Istennek hála adva a múltért, és segítségét kérve a jövőre. (Ha valaki túl nagy elvárásnak nevezné ezt a Szilveszter éjfél szentmisét, annak megígérjük, hogy legközelebb a következő ezredfordulókort tartunk hasonlóan.) Azokat várjuk, akik tudják, mivel tartoznak a jó Istennek a múltért, és jövőjüket is Isten kezébe akarják helyezni az új év első pillanatától kezdve.*

JEGYES TANFOLYAM!!!! Január és február 2. és 4. vasárnapján du. 3 órai kezdettel a Nagycsaládosok Országos Egyesülete tagjainak előadásával szeretné a jövő évi házasságra készülőköt segíteni. Minden jövő évben házasságot kötni kívánót, de érdeklődő fiatalokat is hívunk és várunk a Plébánia tetőtéri nagy előadótermébe. Az előadás-sorozat 8 részből áll.

A TURAI TEMPLOMI ÉNEKKAR

A község egyházi életének fontos alkotóeleme az énekkar, melynek tagjai hosszú évek óta szabadidejükben nagy örömmel tesznek azért, hogy csodálatos, többszólamú művek megtanulásával és előadásával gyönyörködtessek a hallgatóságot. A Templomi Énekkar szerepléseiről - ha csak röviden és utólag is - beszámolunk. (a szerk.)

- Június 13. Bag - A környék énekkarainak találkozója volt, és az új bagi orgona "bemutatkozása".
- Július 13. Mariazell (Ausztria) - A Sárlos Boldogasszonyi búcsú főpapi miséjén énekeltünk. Sokan most jártak először a "Lajtán túl" - Nyugaton, ezért különösen nagy élményt jelentett a fellépés.
- Augusztus 20. Verseg - Szent István nap délelőtt az ünnepi szentmisén, és az azt követő községi ünnepségen "zengeztünk".
- Október 9. Vác - Egyházmegyei Kórustalálkozó. 1600 énekes részvételével 9 órától du. 2-ig szóltak egymás után az énekkarok, majd a püspöki szentmisén együtt énekeltünk. Neves előadók, vezénylők voltak: Tardy László, Béres György professzor, Takács Nándor püspök úr.
- November 21. Zsámbok - Szent Erzsébet napi búcsú. Már többször szerepeltünk a szomszédban. Most is nagy szeretettel fogadtak. A téli hidegben a meleg szívű éneklés segített.
- December 9. Budavári Nagyboldogasszony Templom - A Bárdos Lajos emlékére bemutatott szentmisén énekelt együtt több énekkar, majd utána külön is tisztelegtek a nagy mester emlékének. Régi vágyunk teljesült: szerepelhettünk a Mátyás templomban.

Ez évben volt Bárdos Lajos születésének 100. évfordulója. Több kisebb mű, motetta mellett Bárdos tanár úr "Missa Tertia" művének megtanulásával emlékeztünk egyik kedvenc zeneszerzőnkre. Ez a mise bizony próbára tett énekkart, orgonistát, karnagyot egyaránt. Sok munkát fektettünk bele, de ez lett az énekkar egyik darabja.

Év közben a nyári szünetet leszámítva minden vasárnap énekeltünk a turai templomban is.

Most, éppen a karácsonyi készüllet kellős közepén kívánunk minden éneket,

művészetet kedvelő, jóakarátú embernek Boldog Karácsonyt!

Tóth Péter László - énekkar vezető

"Szent Miklós, a kis-ázsiai Mira püspöke 270. körül született és a hagyomány szerint 343. december 6-án halt meg. Irgalmassága és segítőkészsége révén igen népszerű lett a görög és az orosz ortodox egyházban. Mindkét ország-

ban számos templomot neveztek el róla. Szent Miklós jótéményeiről számos legenda keletkezett. Az egyik ezek közül az, hogy a szent püspök arannyal teli pénztárcát ajándékozott három fiatal leánynak, akiket apjuk el akart adni. Sok egyéb esetben is ajándékokkal lepte meg elsősorban a szegényebb rétegekben élő gyermekeket. Az ő emlékére terjedtek el az egész világon a Mikulás-várás és ajándékozás szokásai." Ilyenkor, december első napjaiban mindig elolvasom a lexikonból a fenti részletet, mert azt szeretném, hogy a rám váró gyermekek legalább megközelítően érezzék azt a szeretetet, amely a mikulási ajándékozás legfontosabb része.

De azt még nem mondtam el, hogyan is lettem én Mikulás. Közül három évtizeddel ezelőtt **Lendvai Márton** kollégám kért meg arra, hogy osztályában lássam el a mikulási teendőket. Kissé furesának találtam ezt a kérést, de mivel ennél jobb megoldás akkor nem kínálkozott, elvállaltam a megbízatást. Hogyan sikerült a "premierem", nem tudom, de ettől kezdve minden évben rám várt sok gyermek december 6.-ai ünnepségén ez a feladat. Az évek során azután rájöttem, hálás dolog Mikulásnak lenni. A legkisebbek tágra nyílt szemekkel várnak, meghatottan mondják el verseiket, és kutató pillantásokkal kémlelik, hogy mi rejlik a Mikulás bácsi puttyójában. A kissé nagyobbak már gyanakodva vizsgálják a rajtam lévő ruhadarabokat és használati tárgyakat, hogy ezeket nem látták-e már valakin korábban. Érdekes azonban, hogy a többiek előtt akkor sem lepleznek le, ha kutató munkájuk netán eredményessé válik. *"Ugye te voltál a Mikulás?" - szegezik nekem később úton-útfélen a kérdést, még hónapok elteltével is. Néha egy-egy kicsi gyermek megállít az utcán és diplomatikusan így szólít meg: "Ugye szólsz majd a Mikulásnak, hogy hozzon nekem egy szép mesekönyvet?"*

Közben teltek-múltak az évek, és egyre több meghívást kaptam nemcsak itthon, hanem a környező települések iskoláitól és óvodáitól is. Jártam Mikulásként Galgahévízen, Hévízgyörkön, Aszodon, Nagykőrösön, Budapesten, Jászberényben és még jó néhány községben, városban.

Később aztán eljutottam külföldre is. Amikor több hónapig az oroszországi Szentpéterváron tartózkodtam, ott is várt rám egy ilyen megbízatás. Egy óvodával és középiskolával megtöltött általános iskolában várt rám akkor délután mintegy 600 gyermek. Itt azonban az a szokás, hogy a gyermekek mikulásváró műsora után először a boszorkány jelenik meg, természetesen Mikulásnak öltözve. A gyermekek persze hamar leplezik a csalót, és annak elkergetése után örömmel köszöntik az igazi Mikulást. Számomra érdekes volt az is, hogy az ottani ajándékozás abban az időben eltért a miénktől, a

"MIKULÁS BÁCSINAK FEHÉR A SZAKÁLLA..." A MIKULÁS VALLOMÁSAI

kicsik ugyanis nem a szülőktől, hanem az iskolát támogató üzemelettől kapták a csomagokat. És nem egyformákat! Mindenki olyan ajándékot kapott, amely a tanulási, fegyelmi, közösségi, otthoni munkája alapján megillette őt. Ma sem tudom eldönteni, hogy ez jó

ötlet volt-e, mert bizony sok kisgyermek zokogva indult haza a "sovány" ajándékkal. Amikor tagja lettem a Humanitás Alapítványának, itt is felismerték "mikulási ambícióimat". Néhány évig a téli vallásos táborok Mikulása

(és egyben vezetője) lettem. Az alapítvány több segélyakciót szervezett meg a határainkon túl élő, hátrányos helyzetű magyar gyermekek megsegítésére. Ebből a folyamatból természetesen a Mikulás sem maradhatott ki. Soha el nem felejthető élményeket raktároztam el magamban a Hargita településeim megtartott ünnepségei után.

A 80-as évek végén Deznán jártunk **Berzan doktor úr** gyermek rehabilitációs intézetében, ahol 400 mozgássérült kisbeteget vártam. Óriási élmény volt számukra, hogy az "igazi" Mikulás látogatta meg őket, és néhány szolnoki üzemi jóvoltából valamennyien kaptak ajándékot. Aztán jártam a doktor úr lakásán is, hogy az ő gyermekeit is megajándékozzam. A világhírű, sok nyelven (magyarul is) jól beszélő főorvos feleségének és gyermekeinek elhunytja után 12 mozgássérült gyermeket fogadott örökbe.

Egy másik hargitai esetet is szeretnék elmondani. Ez Ivóban történt. (Ne ne tessék azt hinni, hogy ez talán az ottani italboltok elnevezése!) Egy kis iskola lapul meg valahol a hatalmas Hargita aljában, ahol mindössze 24 tanuló tanul egy összevont osztályban Annus neni, a tanítónő vezetésével. Mintha egy mesebeli, az üveghegyen is túli vidékre érkezünk volna, ahol a karamokban gyapjas juhok legelésznek, előtte patak esörgedez, s fölé csodálatos hegyek magasodnak. A román vámosok "alaposságának" köszönhetően (vajon mit kereshettek órákig a Mikulás csomagokban?) csak este 8 óra után értünk a helyszínre, ahol a ránk várakozó gyermekek és szüleik már türelmetlenül vártak érkezésünkre. Az öröm, ami az öreg Mikulást fogadta, soha nem feledhető. Hát még amikor megkapták csomagjaikat, melyekben sok egyéb mellett 3-3 Kinder tojás került elő hamarosan. Ilyesmit ők még sohasem láttak. A meghatottságtól sokáig nem bírtunk elindulni szálláshelyünkre, egy székelyudvarhelyi kollégiumba. A kisgyermek körülvettek, a ruhámat simogatták, kezemet csokolgatták, ígérték, hogy nagyon jók lesznek, és kérték, hogy máskor is látogassak el hozzájuk.

Nem volna teljes a visszaemlékezés, ha nem tennék említést arról a fájdalmas eseményről, ami két évvel ezelőtt történt velem. Egy üzletben - a települést nem akarom megnevezni - a szülők által vásárolt ajándékokat osztottam szét: narancs, szalonneukor, mogyoró került a csomagokba. Néhány gyermek azonban a Mikulás ténykedése után is vágyakozó tekintettel nézett be az ajtóból. A boltos számukra is megpakolt egy kosarat, és megkért, hogy osszam szét közöttük. Egyikük a nagymamájával jött, és hát, láthatóan nem Mercedes-szel érkeztek. Utoljára hagytam őket, hátha több marad a kosár alján. Így is lett, még a nagymami kezébe is jutott néhány szalonneukor. Ekkor ért a meglepetés. Ő ugyanis dühösen hozzám vágta az ajándékot, és unokáját ráncigálva dühösen távozott, mielőtt a következőt vágta a fejemhez: *"Hát szegény gyerekeknek csak ez jár? A Mikulás is csak a gazdagokra gondolt!"* A többi megjegyzése sajnos nem tűné még a nyomdalfestéket sem. Aznap este a kissé szemerkélő eső megnedvesítette fehér szakállamat. Érdekes módon azonban annak belseje is nedves lett.

Hát ezek az én Mikulás-történeteim legérdekesebb fejezetei. Az idő múlása és ezen élmények hatása okozza, hogy nemsokára nem kell már vattából ragasztanom "arcdíszemet"; saját szakállam lassan magától is hófehér lesz. **Takács Pál**

EGY KIÁLLÍTÁS MARGÓJÁRA

A tablókról és az albumokból 25 év mosolyog

Amint azt novemberben hírül adtuk, december 3-án, hétfőn este nyitotta meg Dr. Asztalos István, az Aszódi Petőfi Múzeum nyugalmazott, Galga-díjas igazgatója azt a kiállítást, amely tablókön, albumokban és filmekben mutatja be a Galga Expedíció 25 éves felfedező munkáját. A kiállítás a turai Bartók Béla Művelődési Ház nagytermében kapott helyet, és egy hétig volt megtekinthető.

A megnyitó ünnepség egy csipetnyi Galga-show-val kezdődött, amelyet Békési Judit szavalata vezetett be. Szarvas László Galga szülöm c. versét adta elő. Ezután a Dolányi Anna vezette hagyományörző gyermekcsoport játékaiban gyönyörködhetett a szinte minden tervezett helyet elfoglaló közönség. A helyi zeneiskola három növendéke is fellépett egy négykezes zongoraszámmal illetve egy hegedűszóval. Az est egyik meglepetése a toalmási néptáncosok bemutatója volt, amelyet immáron három éve jól ismernek az expedíciósok, hiszen Keresztesi Krisztián, az expedíció egyik lelkes tagja már a táborban több esetben bemutatkozott az ünnepségek alkalmával.

Varga Évike Galga menti dalai után a Turai Komédiásoktól kapott a közönség egy kis ízelítőt korábbi műsoraikból. Ekkor jelent meg a második meglepetés, a Mikulás személyében, aki nem jött türes kézzel, hiszen egy igazi fényképezőgépet hozott magával annak a szerencsés nézőnek, aki megtalálta a széke alatt felakasztott Mikulás fényképet. Mondanom sem kell, hogy az ajándékot a Galga Expedíció egyik alapítója, a Napraforgó Gyermekek Fotószakkör ajánlotta fel, és Tusorné Pásztai Anna nyerte meg. A műsor után Szarvas László tanár úr, az expedíció huszonhat-szoros vezetője jelentette be a táborvezető, Takács Pál nyugalmazott tanár úr köszöntőjét. A táborvezető elmondta, hogy az expedíció mindössze azt tűzte ki célul, hogy megismertesse a gyermekekkel szűkebb szülőházánk, a Galgavidék népművészeti, történelmi, etnikai és vallási hagyománykincseit. Sajnos a felfedező munka során előfordultak olyan meglepetések is, amelyek nem a legkedvezőbbek. Ilyen volt az acaújlaki Prónay kastély látogatása is, ahol az új arab milliomos tulajdonos még lefényképezni sem

Dr. Asztalos István megnyitja a kiállítást

engedte a galgások által egykor felfedezett épületet. Rossz szájjal vette tudomásul azt is a vezetőség, hogy a Dudás Juli díj átadási ünnepségén sem a község, sem az iskola vezetői nem képviseltették magukat, sőt a község 5 népi csoportja közül egy sem vállalkozott a köszöntő műsorra. Így az isaszegi népi együttest kellett megbízni a feladattal. A továbbiakban a táborvezető emléklapokat adott át az expedíció sokéves támogatóinak. Ebben a kitüntetésben részesült Békési István tanár úr, Tusor Istvánné (Pannika néni) az iskola titkára és a Toalmási Általános Iskola. A megnyitó ünnepség vendége volt Rakó József tanár úr is, a Magyarország Felfedezői Szövetség országos elnöke. Elmondta, hogy tíz évvel ezelőtt az új nemzeti gyermekszervezet alapötlete az akkor már 15 éve működő Galga Expedíciótól származott. Ő is kitüntetésekkel adott át az expedíció legáldozatosabb támogatóinak: ifj. Takács Pál alapító tagnak, Domszlai Kálmán és Szilágyi József sütőipari vállalkozóknak valamint Sára András MESZ vezetőnek. Asztalos István úr megnyitó beszédében rendkívül hasznos törekvésként említette az expedíció munkáját, és nagyon értékes látóvalóként emlékezett meg a kiállításról, amelyet többek között már Galgamácsán is megtekinthetett a közönség. Jó munkát kívánt a további örökségkutató munkához a vezetőknél, még akkor is, ha néha igaz az a népi mondás, hogy "senki sem lehet próféta saját falujában".

Szabó Katalin ifivezető
a táborvezetővel készített riport alapján

ÉRTÉKELŐKÖZLÉS A Lakosság Szolgálatában

ÚJRA VÁSÁROLHATUNK ZÁGONINÁL - Megszépülve, kibővülve nyitott az új vegyesbolt

Néhány évvel ezelőtt egy új család telepedett le falunkban, akik az akkoriban igen zűrés napokat élő Romániából érkeztek. Megvetették a lábukat nálunk, és hangyszorgalommal elkezdtek dolgozni. Alig egy évtized telt el azóta, és azt hiszem, kevesen vannak olyanok, akik ne találkoztak volna ezzel a névvel: Zágoni Szabó István. A napokban újra a figyelem középpontjába került a név, hiszen megnyitotta kapuit egy új üzlet a falu központjában, ami már Magyarország egyik legnagyobb áruházláncának, a CBA-nak a tagja. Ennek apropóján kerestem meg az üzlet vezetőjét és faggattam élete történetéről.

- Hol vette kezdetét az élete, honnan és hogyan jutott el idáig?

- 1951. július 11-én Mátyás király szülővárosában, Kolozsvárott láttam meg a napvilágot. Ott tanultam és nevelkedtem, majd 1985-ben úgy éreztem, hogy elég volt a Ceausescu-rendszer "kiváltságaiból". Abban az időben kezdtek megszüntetni a magyar iskolákat, óvodákat, úgy éreztem, ha maradunk, a gyermekeim leszármazottai már nem lesznek igazi magyarok, elrománosodnak. Ha anyanyelvi iskolába nem járhatnak, nem használhatják a szüleik nyelvét, nem tisztelik a kultúrájukat, nem érdemes ott élni.

- Ez volt a legnagyobb hajtóerő, hogy a nyelvüket nem használhatták?

- Az iskolában már addig sem nagyon gyakorolhatták a nyelvet, hiszen csak negyedik osztályig lehetett magyarul tanulni. Aki viszont szélesebb látókörre szeretett volna szert tenni, annak nem volt más lehetősége, mint a papnál elhújva, csendben, sötétben és félelemben felolvasóesteken tanulni és tanítani. Végül 1985-ben beadtuk a kérelmeinket a román hatóságokhoz, aminek 1989-re meg is lett az eredménye. Ájzöttünk. Június 14-e azóta is nagy nap a családjunk számára, és igen elevenen él bennem. Azon a napon fél tízkor léptük át a magyar határt. Lekezeltek a román határőrök, útlevél, vámvizsgálat, onnantól kezdve már csak az ablakon kilyesve figyeltük, hogy mikor érünk be az anyaországba. Amikor elértük a határsávot, mondtam a gverekeimnek, - akkor még csak kettő volt -, hogy Magyarországon vagyunk! A fiannak akkor volt egy kijelentése, amit nem tudok kitörölni az emlékeimből: "Ugye édesapa, oda soha nem kell visszamennünk?" Nem volt könnyű mindent a hátunk mögött hagynunk, szülőket, barátokat, ismerősöket, otthon. Végül Budakesziig jutottunk el, ott albérletben voltunk 9 hónapig. Egy maszek gázszerelőnél dolgoztam abban az időben, ami azért is jó volt, mert heleszoktam az itteni munkatempóba, megismertem az itteni anyagokat, készülékeket, fogásokat. Velehetjük úgy, hogy egy szakiskolát végeztem újra. Elég magas volt az albérlet költsége, nem bírtam annyit keresni, hogy rendes megélhetésre is fussa. Adott volt egy minimális mennyiségű pénzösszeg, valamint az állami által biztosított kedvezményes kölcsönlehetőségek. Gyorsan cselekedni kellett, hiszen úgy nem lettünk volna képesek egyről a kettőre jutni. Pest nem jöhetett szóba, hiszen arra túl kevés pénzünk volt, így maradt a vonzáskörzet. Bagról indultam el egy vasárnapi napon egészen le Turáig. A faluba beérve nagyon jó benyomást tettek rám a látottak. Szorgos porták, főlíasátrak, templomból kitóduló tömeg. Azt gondoltam, vallásos emberek laknak itt, olyan rossz nem lehet, megtetszett. A következő héten lehoztam a családomat is, hasonló véleményen voltak ők is. El is mentünk az akkori tanácsházára, Sára Ferenc tanácselnök úrhoz, és a munkatársai segítségével elindultunk házat nézni. Sikerült is az albégban a Bocskai utcában egy parasztházat venni. Ott ragadtunk a mai napig is. A kezdet elég nehéz volt. Új szomszédok, új emberek, új szülőföld, illetve belőle egy darab. Szerencsére néhány hónappal az érkezésem után indult el a gázprogram Zsámbokon, s mivel a szakmám ugye adott volt, - gázszerelő voltam -, úgy éreztem a szerencse lova elem állt, hát fölültem rá, meglovagoltam. Hét év alatt a gázszerelésből lettem azzá, ami vagyok. Anyagiakban össze tudtam szedni magam, új családi házat építettünk és ott élünk most. Aztán vége lett a gázprogramnak, egyre inkább nem volt munka, újabb lehetőségek után kellett nézmem. Ekkor kezdtem el piacolni, megkóstoltam a kereskedelmet.

- Volt ennek valami előzménye élete korábbi részében?

- Kolozsváron mi kertvárosban laktunk, szüleim gazdálkodással foglalkoztak, és mint őstermelők, megvolt az a "kiváltságunk", hogy az általunk megtermelt javakat kivihettük és értékesíthettük Kolozsvár piacán. Kimentem itthon is a piacra, kb. 6 hónapig jártam, de úgy éreztem, ezt nem nekem találták ki. Láttam, hogy kollégám, a zöltséges Zoli elég ügyesen csinálta, igény is volt rá, ezért láttam úgy, hogy Turának szüksége van egy zöltségesholtra. Voltak fanyar megjegyzések is: "mit akarsz te, a Szaharában homokot árulni". De hála Istennek, az idő engem igazolt, mert igenis szükség volt rá. Ezután úgy nőttek az igények, hogy végül a 70 négyzetméter kicsinek bizonyult, és ekkor döntöttünk a bővítés mellett. Így lett belőle mini ABC. Addig egy nagy üzlet volt a faluban, aminek a közelében nem volt konkurencia. Egészséges árverseny nem alakulhatott ki, a vevő ki volt szolgáltatta. Most a CBA partnereként úgy gondolom, hogy versenyben tudok maradni.

- December 3-a van, ma volt az első nap. Milyenek a tapasztalatok?

- Meglepő! A volt vevőim 80%-a visszajött, pedig még meg sem hirdettük a nyitást. Mivel az alkalmazottak és a terep is új, szerettük volna elkerülni, hogy meg kelljen birkóznunk a hirtelen nyakunkba szakadó áradattal. Örülök, hogy sikerül rátaláljunk a ritmusra, egy héttel a nyitás után pedig már megismerhetik a vásárlók a nyitási akciónkat is.

- Tudom, kényes terület visszagondolni a szülőföldre, de tegyük fel: ha ott maradnak Kolozsvárott, ismerve a helyzet alakulását, mi lett volna akkor? Mit érhetek volna el ennyi idő alatt?

- Két-három havonta azért hazalátogatunk, és azt gondolom, ugyanott lennénk, ahol a kintmaradtak. Érettségi találkozózn beszélgettem volt osztálytársaimmal. Mindenki fehér hajú, idegromcs. Megtörte őket az állandó kenyérharc, mert annyira korlátozottak a lehetőségek. Ott, aki szegény volt, az még szegényebb lett, aki pedig tehető, még jobban megszédte

magát. Vadkapitalizmus van kialakulóban, de a legvadabbik formában. Magyarként pedig még nehezebb. Erről jut eszembe az a történet, hogy mikor még nem régóta voltam itt, keresték a Zágoni Pistát, a gázszerelőt. Senki nem ismerte, bementek a kocsmába, majd úgy igazították el, ja' tudod, az a román! Otthon tanakodtunk anyával, most hol a mi hazánk? Odakint "bűdös magyarok" voltunk, itt meg "románok". Egy kicsit bántott, de csak később értettem meg, hogy nem rosszindulatból mondják. Amikor Angliából jött haza valaki, az is "tudod, az angol" volt.

- Van egy fia, aki együtt dolgozik önnel az üzletben. Folytatni fogja a családi vállalkozást?

- Annak idején, amikor a családdal közösen leültünk és kiterveltük ezt az egész üzletet, éjszakába nyúló beszélgetéseket folytattunk a fiammal arról, hogy mit vállalunk. Azt mondtam neki: "Amíg a hitelt kigördítjük, vállalom, de utána neked kell tovább vinni." Úgy érzem, jó utód válik belőle. Van benne valami kereskedői véna, talán a nagyapámtól örökölte, akivel ha kimentünk az állatvásárra - állat- és szénakereskedő volt - az épphogy megvett malacokat húsz méter után eladta jó haszonnal.

- Mi lenne az intelem, amit a mostani fiataloknak adna tanácsként, ha vállalkozni kezdenének?

- Ha ma vállalkozni szeretne valaki, mérje föl, hogy az adott helyen, tud-e újat hozni, milyen igény van arra, amit csinál. Pénz nélkül nagyon nehéz, hitelből is nagyon kegyetlen dolog elkezdni. Mindenkinek magának kell eldöntenie, hogy mit választ, nem szabad hagyni, hogy mások befolyásolják a döntését. Azt a lovat kell megülni, amelyik élénk áll, kitartóan és becsülettel végezni a vállalt feladatot, és akkor megvalósulhat a számítása.

Emlékszem, miközben éppen az otthon elhagyásáról beszélgettünk, a fia szavainak idézése közben elérékenyült. Azon kezdtem el gondolkodni, miért kell elveszítenünk valamit ahhoz, hogy értékelni tudjuk? Velem szemben ült egy ötven körüli ember, akinek kétszer kellett elkezdni az életét, mégsem tört meg a hitében, és képes volt annyi szenvedés után is nagy szeretettel visszagondolni a szülőföldjére. Képes volt akkor és ott megőrizni az erkölcsi tartását és magyarságát. Sokan közülünk nem érzik át, milyen helyen és lehetőségek között élnek, nem képesek olyan elszántsággal küzdeni, mint azok, akiket meghurcoltak az élet viharai. Remélem hasznos történet volt ez is, és tudtunk meríteni a magunk számára valamit, ami majdan segít elviselni a megpróbáltatásokat.

Köszönöm mindazok közreműködését, akik az utóbbi egy év alatt vállalták a nyilvános szereplést és hajlandóak voltak megnyilni, elmondani élettörténetüket a nagy nyilvánosság előtt. Minden riportalanyommal folytatott beszélgetés tanulságos volt számomra, remélem ezeket sikerült a sorok közé vetítenem, és ezáltal átadnom mindazoknak, akik olvasták őket.

- gago -

Karácsonyi ajándékvásárlásában segítünk
A Piac téren, BŐBE néni boltjában

JÁTÉKOK:
Gótz babák, Baby Born baba (a TV reklámból ismert)
Mászó baba, sírós-nevetős baba, LEGOK,
Programozható autó, ACTION MAN emberek+autó,
Társasjátékok, Plüss figurák nagy választékban

ILLATSZEREK
Parfümök (férfi-női), Szépségápolási cikkek
Karácsonyi díszdobozos ajándékesomagok

BIZSU:
Ezüstláncok, gyűrűk, karkötők
Kívánunk jó egészséget,
KELLEMEK
KARÁCSONYI ÜNNEPEKET,
és sikerekben gazdag **BOLDOG ÚJ ÉVET!**

Folyamatosan megújuló
árukészletünkkel várjuk
hűves régi és új vásárlóinkat.

<p>TURAI ÉNEKMONDÓK</p> <p>VEZETŐ: MACZKÓ MÁRIA</p> <ul style="list-style-type: none"> - BALÓC DALOSKOR - ÚJÉVI KÖSZÖNTŐ 	<p>NYUGDÍJAS KLUB NÉPDALKÖRE MOSOLY EGYÜTTES</p> <p>VEZETŐ: KUTI MIHÁLYNÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> - KARÁCSONYI DALOK 	<p>OVIS ÉS KISISKOLÁS NÉPTÁNC- CSOPORT</p> <p>VEZETŐ: DOLÁNYI ANNA</p> <ul style="list-style-type: none"> - JÁTÉKFÜZÉS - DUNÁNTÚLI TÁNCOK - GALGA MENTI TÁNCOK 	<p>TURAI IFJÚSÁGI NÉPTÁNC- CSOPORT</p> <p>VEZETŐ: BABINECZ SÁNDOR</p> <ul style="list-style-type: none"> - GALGA MENTI TÁNCOK - DOMAHÁZI TÁNCOK <p>KISÉR A GALGA ZENEKAR</p>
<p>FOTÓKIÁLLÍTÁS A MŰV. HÁZ 1999. ÉVI PROGRAMJABÓL</p> <p>FOTÓ: SERES CSILLA</p>	<p>A TURAI BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI HÁZ SOK SZERETETTEL MEGHÍVJA 1999. ÉVI ÉVZÁRÓ MŰSORÁRA 1999. DECEMBER 30-ÁN CSÜTÖRTÖK 18 ÓRAI KEZDETTTEL</p> <p>BELEPŐDÍJ: FELNŐTTEKNEK 300 FT, GYERMEKEKNEK 100 FT, TÁMOGATÓKNAK ÖNKÉNTES ALAPON.</p> <p>ESZÜTON KÍVÁNUNK BÉKÉS ÉS ÖRÖMTELI ÚJ ESZTENDŐT A 2000. ÉVRE!</p>	<p>KÉPES VIDEÓ KALENDÁRIUM A MŰV. HÁZ 1999. ÉVI PROGRAMJABÓL (18.00-18.30-IG)</p> <p>SZERKESZTŐ: BENKE ISTVÁN</p>	
<p>A NÉPZENE TAGOZAT NÖVENDÉKEI</p> <p>VEZETŐ: RÓMNI ZOLTÁN UNGER BALÁZS</p> <ul style="list-style-type: none"> - TURAI DALOK - GALGA MENTI - PERÉATHI - SZÉKELYFÖLDI 	<p>VENDÉG: BRECC ANNAMÁRIA ZONGORÁZIK</p>	<p>VENDÉG: TAKÁCS PÁL ÉS TAKÁCS MARIANN VERSET MOND</p>	<p>TURAI KOMÉDIÁSOK SZÍNJÁT SZÓKÖR</p> <p>VEZETŐ: DILIGENS KÁROLYNÉ</p> <p>DILIGENS MELINDA RODALMI ÖSSZEÁLLÍTÁSA</p>
<p>VILI NOSZTALGIA DISCO (21.00 ÓRÁTÓL ? ÓRÁIG)</p> <p>DJ: PÁSZTI VILMOS BÜFÉ: MARCSI ALANTÓZÓ</p>			

"Adjunk esélyt a jövő emberének"

A KOKAIN

**A gazdagok és még gazdagabbak
mágikus fehér pora, a kokain,
ma már megkezdte győztes bevonulását
az egész világra!**

A D R O G

A legtöbb természeti nép számára magától értetődő az örömet fokozó növények használata. Ilyen az ERYTHROXYLON COCA, a kokaeserje leveleinek a rágása.

A kokaeserje a dél-amerikai Andokból származik, és több mint 3000 éve ültetvényekben termesztett kultúránövény. A 2-3 m magasra megnövő eserje szerencsére Európában nem terem meg, de sajnos így is van félnivalónk tőle. A kokaeserje az ősi indián kultúrákban az istenek ajándéka-ként szent növénynek számított. Leveleit jóvendómondáshoz, gyógyításhoz ill. vallási ritusok során használták. Az inkák hite szerint a Mama Cocában (*manita kukita*, a "kokamamácska") egy csábító, csodálatos nő lakott, aki az odaadó embereket az ő isteni ereje által áldásban részesítette. A leveleket az isteneknek áldozták, az ő tiszteletükre rágesálták, de gyógyszerként, fájdalomcsillapítóként operációknál, pl. koponyalékelésnél is használták.

A kokalevelet mésszel keverve rágva vagy füstjét beszívva csökken a fáradtság és az

éhség érzése, általános stimulációt és mérsékelt eufóriát idéz elő, rendszeres használata viszont apátiához, sőt depresszióhoz vezethet. Az inkák ezért katonasággal őriztették az ültetvényeket, ezzel akadályozva meg, hogy a lakosság mértéktellenül fogyasztsa a kokalevelet, amit csak hadiállapot idején oldottak fel. A dolgozó indiánok munkavégzéskor a növényt mindig a szájukban tartották, mert így nem érezték éhséget, és nagy erőt, energiát adott nekik.

A spanyol gyarmatosítók nem tudták és talán nem is akarták megtiltani a rágesálását, mert egyrészt az indiánok valóban jobb teljesítményt nyújtottak ezáltal a munkában, másrészt sok spanyol is rászokott a fogyasztására.

A XIX. század közepén **Angelo Mariani**, egy vegyész a kokain kivonat és bor keverékéből előállított italt, a Vin Marianit szabadalmaztatja. Óriási sikert arat. A Vin Marianira emlékezve **J. S. Pemberton** gyógyszerész úditóitalt kísérletezett ki, amely a világot hivatott megváltoztatni, a neve Coca Cola. A ma fogyasztott italnak már csak a neve azonos az eredetivel, ma már nem tartalmaz egészségre káros anyagot!

Albert Neimann 1859-ben izolálja a fő alkaloidát, a kokaint. Híres orvosok, maga **Sigmund Freud** is foglalkozik az anyag hatásával, és saját bevallása szerint csak barátja kokain miatti szörnyű halála téríti el a szer használatától. Az amerikai és európai toxikománok a kokaeserjéből előállított kokaint használják.

A kokain az I. világháború idején nagy divatba jött Franciaországban. Párizs éjszakai mulatóiban és kávéházaiban a kokain volt a legdivatosabb drog. De jellemző, hogy az újkeletű használók ma sem a társadalom peremén élők szociális közegében gyökereznek, s a rendőrséggel ez a réteg ritkán kerül összetűzésbe. Nemzetközi tapasztalatok szerint a kokainhasználók átlagéletkora 30 év, a szer használatának kezdetekor betöltött életkor 22 év.

Elnevezései: kokó, koksz, por, fehér por, hó.

A kokain hydrochlorid fehér por, ami szippantható vagy injekciózható. A szippantás a legbiztosabb használati módja. Lassan kezd el hatni és tovább tart ezzel a módszerrel fogyasztva. Orron keresztül beszippantva: a kokaint borotvapengével finomra vágják, és sorokba rendezik egy sima felületen. A sorokat felszippantják, általában egy felsodort papírpénzen keresztül. Szippantással egy-két éven belül visszafordíthatatlanul elhal az orr-nyálkahártya, és szétroncsolja az orrot.

Injekciózás során az anyag szinte rögtön eléri az agyat, ez növeli a túladagolás veszélyét. A szennyeződések közvetlenül a vénákba jutnak, fertőzőes betegségeket okoznak. Az ismételt injekciózás tönkreteszi a vénákat, és a helyi érzéstelenítő hatása miatt nehezebb a vénát eltávolítani, nehezebb érzékelni az okozott károsodásokat. Kelések és trombózis keletkezését idézheti elő. A tú megosztása hepatitis-t, valamint AIDS fertőzést okozhat.

A kokain gyors és intenzív hatása, így a használó állandóan a kezdeti eufória érzését keresi. Az eufória az első 10-20 másodpercben fokozott csak, majd rohamosan csökken, és 15-20 perc után már elvonási tünetek jelenhetnek meg.

Kezdetben csökkenti a fáradtság és éhség érzését, növeli a szexuális teljesítményt. Tartós, folytatólagos használata agresszív hajlamot, impulzivitást vált ki, szexuális teljesítményre képtelenné tesz, állandó fáradékonyság, rossz közérzet alakul ki. Túladagoláskor epilepsziás rohamot, agyvérzést, légzési-keringési elégtelenséget, halált okoz. Terhesség alatt a magzatnak súlyos fejlődési rendellenességet okozhat!

Az elvonási tünetek 1-10 hétig tartanak teljes lelki és testi örömet nélkülözve, ez alatt nincs éhség és szomjúság-érzet. A visszaesést a kokain eufória emelése okozza. Bár a kokain a legdrágább kábítószer, ne becsüljük le a veszélyt, ne felejtsük: a divat nagyon meghatározó!

Most, a szeretet ünnepekor ajánlom a kedves olvasó figyelmébe **Bárczi Gusztáv** szavait: "**Szeresd egészségedet, mert ez a jelen. Védd a kisgyermeket, mert ez a jövő. Őrizd szüleid egészségét - mert a múlton épül fel a jelen és a jövő!**" **Korsós Attila**

LABDARÚGÁS

A rendkívüli időjárásra való tekintettel a Pest Megyei Labdarúgó Szövetség a játékosok testi épségének és a pályák megővésének érdekében az 1999. évi őszi bajnoki labdarúgó mérkőzések utolsó két fordulóját (Törökbálint - Tura, Tura - Dabas) a 2000. év tavaszára halasztotta.

A korai tél megakadályozta jó sorozatot produkáló FELNÖTT csapatunkat a tabellán történő előrehaladásban. Az idei utolsó ellenfél a Budaörs csapata volt, melyet Kuti, Tóth B. Dusa és Kajári góljaival 4:2 arányban győzt le csapatunk. Ezzel a győzelemmel a 13. helyen várjuk a folytatást.

Őszi gólszerzőink: Kuti László (7 gól), Kajári Gábor (2), Bagó Attila (2), Merényi Tamás (2), Dusa József (1), Tóth Balázs (1), Győri Tibor (1), Kajtor Tamás (1).

IFJÚSÁGI csapatunk Budaörs fiataljait 5:1 arányban győzte le. Ezzel a 12. helyen állva várják a tavaszi folytatást.

Az ÖREGFIÚK bajnokságában egy fordulót (Szada - Tura) kellett tavaszra halasztani. A Kartal ellen elszenvedett vereség után 29 ponttal a 4. helyet elfoglalva zárták az őszi fordulót.

FÉLPÁLYÁS UTÁNPÓTLÁS csapatunk dicséretet érdemlően szerepelt. Az őszi forduló után a 3. helyen állnak, és tornatermi edzésekkel keményen készülnek a tavaszi folytatásra. Név szerint: Bíró Balázs, Szabó Ádám, Dobes Raymond, Bata Attila, Szabó Gergő, Szabó András, Tóth Gábor, Tóth Viktor, Oroszi Zoltán, Gulyka Balázs, Benkó Dávid, Vér Tamás, Szénási Ádám, Szénási István, Radics Renátó.

A Turai Községi Sport Klub 1999. november 27-i közgyűlésén módosította alapszabályát, mely szerint a klubot 17 tagú vezetőség irányítja. Az alapszabály-módosítást követően a közgyűlés az alábbi elnökséget választotta:

TKSK elnöke:	SÁRA ANDRÁS
Ügyvezető elnök:	TÓTHNÉ HORÁK MÁRIA
Tagok:	Békési István
	Dolányi Mihály
	Drégeli Miklós
	Gólya István
	Gólya Zoltán
	Hantai József
	Hadrík József
	Kovács Mihály
	Lajtos István
	Lajtos János
	Láng István
	Marosvölgyi János
	Seres László
	Szilágyi József
	Szilágyi László

A sportklub elnöksége ezúton fejezi ki köszönetét a közgyűlés sikeres lebonyolítása érdekében végzett munkáért Pásztor László, Gyenes László, Tuka János, Seres Tünde sportbarátoknak, valamint a sportklubnál eddig végzett tevékenységéért Such Zoltánnak.

Horák Mária

PIZZÉRIA

ADRIA

ETTEREM

06-28-467-753

SÖRÖZŐ

pénteken élőzene, szombaton disco
H-Cs,V : 12-23
P,Szo : 12-02
Tura, Vácszentlászlói út 14/b
Hétfőtől Péntekig
menüvel várjuk Kedves Vendégeinket
(300Ft/fő)
esküvők, bankettek, partik
megrendezését vállaljuk

GAGO REKLÁM

EZREDEVÉGI

Tisztelt főzetni vágyók!
Némethi Péter kifizetője
AKCIÓT HIRDET
1999.12.31-ig!
Aki ezen dátumig bezárólag
főzeti ki pálinkáját,
sorsoláson vesz részt,
amelynek díjai a következők:
1. díj: 10000 Ft
2. díj: 6000 Ft
3. díj: 3000 Ft
értékű vásárlási utalvány,
amely beváltható Hóbe néni
piac téri üzletében.
Akinél pedig kereken
a második ezrest
lépi át a számláló,
értékes ajándékkal térhet haza.
A nyerteseket levélben értesítjük,
nevüket pedig
a Turai Hírlap is közli.

KIFŐZÉS

NYITVATARTÁS
 hétfő-péntek: 8-17 óráig
 szombat: 8-12 óráig
 Aranyvasárnap 8-13 óráig
 december 24-én 12 óráig.
 Ünnepek között nyitva!

ELEKTRIKO ÜZLETLÁNC

Tura, Hatvani út 4. Tel.: 06 28/ 466-151
Dány, Pesti út 2/d. Tel.: 06 28/ 465-324
Aszód, Kossuth u. 4. Tel.: 06 28/ 400-142

FIGYELEM!
Kamat és kezes nélküli hitel!
6-8 hónapra 10% előleg és
10% kezelési költség mellett!
 Megvárható,
 azonnali ügyintézés!

AUTOMATA MOSÓGÉPEK

Hajdu, Whirlpool, Daewoo, Siemens, Indesit, Candy, Fagor márkák

AKCIÓ! Daewoo DWF 6010 légbuborékos, INOX dob, 750 ford./perc centr., 6 kg ruha mosása 5Ft-ért!	80 800.-	78 800.-
Fagor 416 előöltöltős automata mosógép, 400/perc centrifuga, 15 program; ½ töltet program	56 000.-	52 900.-
Whirlpool 681, felültöltős automata mosógép, hőfokszabályzás, fél program, 800ford./perc, Akciós ár!	89 990.-	85 900.-
Hajdu 613, felültöltős automata mosógép, hőfokszab., 600 ford./perc, fél program; Magyar termék!	84 990.-	77 990.-

KIS HÁZTARTÁSI GÉPEK

Eta, Bosch, Daewoo, Whirlpool, Moulinex, Galanz, Alfa Centauri, Taurus stb. márkák

Mikrosütők akciós áron!

Galanz WP 700L 17 l-es mechanikus, forgótányéros mikrosütő.	22 000.-	19 990.-
Galanz WD 800ESL 23 kombi-grilles, forgótányéros, digitális mikrosütő; INOX sütőtér!	43 890.-	39 850.-
Daewoo KOR 6305 20 l-es mechanikus forgótányéros mikrosütő, CRS (egyenletes hullámelosztás)	27 480.-	23 480.-
Whirlpool mech. forgótányéros, 18 l-es mikrosütő	29 200.-	27 900.-

Porszívók, takarítógépek:

Daewoo RC 300 porszívó, 1300 W, 5-szörös szűrés, telezsák jelző.	15 900.-	13 800.-
Daewoo RC 350 porszívó, 1300 W, 5-szörös szűrés, teljesítmény szabályzás	17 870.-	14 870.-
Daewoo RC 407 porszívó, 1300 W, 3,3 l-es vászon- és papír porzsák, telj.szabályzó, alacsony zaj.	20 900.-	18 990.-
ETA 0409 porszívó, 1400 W, vászonzsák	17 000.-	15 880.-
ETA 2404 takarítógép, teljesítmény max. 1300W, mosószeradagoló, 9 l-es porzsák, kézi szívás szabályzó.	35 980.-	31 980.-

Szarvasi mini eszpresszókávé-automata, SZV 620 2 – 6 személyes ~~9 100.-~~ 7 999.-

Szarvasi hajszárító, 1200 W, 2 fokozat ~~1 870.-~~ 1 590.-

HŰTŐSZEKRENYEK, FAGYASZTÓLÁDÁK

Zanussi, Daewoo, Whirlpool, Helkama, Calex, Frigolux termékek

AKCIÓ! Daewoo 2701 hűtő-fagyasztószekrény, NO-FROST (jegesedésmentes), 205 l hűtő, 63 l fagyasztó	86 900.-	77 900.-
Frigolux FF 320 fagy.láda, nettó 280 liter úrtart. dupla falú, Energiatakarékos! 339KW/ÉV, magyar termék	77 900.-	67 900.-
Zanussi ZC 255R 250 l-es hűtőszekrény, mélyhűtő nélkül, automata leolvasztás	57 980.-	52 980.-

TELEVÍZIÓK, HI-FI CENTEREK, RÁDIÓK

Thomson, Sanyo, Daewoo, Sony, Panasonic, Alfa Centauri, Vestel, Kennex készülékek

THOMSON 20 MG15CL 51 cm TV teletext, kikapcs., időzítő, RENDKÍVÜLI AKCIÓ!	55 900.-	49 900.-
THOMSON 29 DL42 E 72 cm TV Nicam A/2 sztereó 2x40W, 4 beép. Hangsug., 100 HZ, TXT	249 000.-	239 000.-
THOMSON 28 DK 24 E 72 cm TV Nicam A/2 sztereó 2x20 W, Virtual Dolby, TXT	169 900.-	144 900.-
THOMSON ALTIMA 580 music center 2x50+2x120 W DRS, 5CD, teljes távirányítás, PLL tuner stb.	87 990.-	74 990.-
THOMSON 33MS44E: 84 cm -es képcső, Nicam A/2, Virtual Dolby, 2x20+40W, 100 HZ IM, fénykép minőségű kép, teletext, magyar menü. Igény szerint beállítjuk!	369 000.-	349 900.-
Daewoo DVR 250K, 2 gyémántfejes video felvevő, AKCIÓS ÁR!	33 800.-	31 850.-
Daewoo DMQ 20A5 51 cm-es televízió, menü, programozható ki-be kapcs., 70 program;	49 850.-	43 950.-
Daewoo AMI 810 Music center, szintézises rádió, full-logic 2 kaz. magnó, 3 lemezes CD, 2x50W, távszab.	62 990.-	54 990.-
AIWA NSX 222 3 CD, 2x35W, teljes távvezérlés	54 900.-	49 900.-
SANYO DC-F320 3 CD, 2x120W, teljes távvezérlés	78 800.-	62 800.-

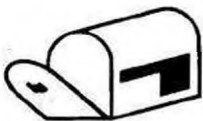
GÁZKÉSZÜLÉKEK, HŐFEJLESZTŐK: Vesta, Mora, Whirlpool, termékek

AKCIÓ! FÉG gáztűzhely, 4 gázegő, üvegajtó, gázsütő, Különleges reklám ár!	47 500.-	42 750.-
Siesta Si 12 G keramiabetétes kályha, 4,2 kW teljesítmény, FÉG-termék	21 900.-	17 950.-
Whirlpool 9 tagos olajradiátor, 2 kW teljesítmény	13 900.-	10 950.-
Pelgrim 420 gáztűzhely, 4 gázegő, piezzo gyújtó, gázgrill, forgónyárs, 5 év garancia	69 800.-	64 800.-
Whirlpool ACM 298 4 égős gáztűzhely, INOX sütőtér, elektr. grill, üvegtető, óra, piezzo gyújtó, forgónyárs.	99 900.-	79 900.-

KÜLÖNLEGES AJÁNLATAINK!

Alfa Centauri 120 l-es villanybojler, 2 év teljeskörű garancia, Hajdu-kompatibilis felfog.,	26 780.-	23 780.-
Hajdu 120 l-es villanybojler	42 900.-	38 790.-
Alfa Centauri táskarádió, hálózatról – elemről üzemeltethető, URH-közép-rövid hullám,	4 200.-	2 990.-
Alfa Centauri gőzölős INOX-talpas vasaló, spricc-gőz funkció, 1200 W, levehető vıztartály	4 700.-	3 970.-
Alfa Centauri professzionális hajszárító, 1800 W, 3 ford.- 2 telj.fokozat, fodrászoknak is!	4 700.-	3 870.-
Alfa Centauri 17 l kombi grill mikrosütő, 2 év garanciával, REKLÁM ÁR!		22 990.-
Alfa Centauri 1 kazettás rádiómagnó FM, MW, REKLÁM ÁR!		4 490.-
Alfa Centauri 2 kazettás rádiómagnó FM sztereo, REKLÁM ÁR!		8 890.-

50 000 Ft feletti vásárláskor ébresztőórás táskarádió, 100 000 Ft felett pedig táncoló baba az ajándék!

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselőtestület!
Tisztelt Fejlesztési Bizottság!

Alulírott Tüzér utcai lakosok azzal a kérdéssel fordulunk Önökhöz, hogy a minősíthetetlen utcai viszonyokon segítsenek, javítsanak.

Utcánkban több mint 90 család él, akik naponta dolgozni járnak, a gyerekek iskolába, az idősek ügyes-bajos dolgaikat intézni, hitéletüket élni a központba.

A gépkocsik száma 100 körül van - ezek után sok ezer forint folyik be a község költségvetésébe évente, az utca állapotára mégis, szinte nulla a visszaforgatott összeg.

Már ott tartunk, hogy sem gyalog, sem gépkocsival nem lehet közlekedni a sok kátyú, a sár, a pocsoltyák miatt.

Többször fontolgattuk, az itt bekövetkezett balesetek (láb-és kéztörés), illetve a gépkocsijaink műszaki állapotromlása miatt anyagilag is felelőssé tesszük az Önkormányzatot - kezdetben a súlyadó megtagadásával -, de évekig türelmesen vártunk. Most, hogy a szántóföldeken könnyebb a közlekedés, türelmünk erősen fogytán van.

Önök, nem olyan rég, felméréssel fordultak hozzánk községünk várossá nyilvánítása ügyében: úgy véljük, a gyakorlatban is meg kellene kezdeni erre a felkészülést egy legalább községi szintű, színvonalú utca kialakításával.

Azt bizonyítandó, hogy elkeseredettségünk nem túlzott kérjük, hajtssanak át, vagy gyalogoljanak végig utcánkon csak egyszer oda-vissza, akár száraz időben is!

Saját erőnkön nem sajnálnánk áldozni a helyzet javulása érdekében - ki pénzzel, ki élő munkával.

Utcánkban a járdák, az előkertek kialakításának feltétele az úttest civilizálása - így a jelenleg csúf falukép is javulhatna.

Tisztelt testület!

Kérjük Önöket kérésünk pozitív elbírálására. Válaszukat a TURAI HÍRLAP-ban közöljék utcánk közönségével.

Tura, 1999. november 22.

Tisztelettel a Tüzér utca lakó

Levelet kaptunk Csósz László nyugdíjastól aki szeretné bemutatni lapunkban Tura község "legjelesebb embereit", illetve egyéb írásokkal verssel is jelentkezett. A levelet terjedelme miatt nem áll módunkban teljes egészében közölni, ezér vázlatosan, de a lényegét összefoglalva adjuk közre.

- Csósz úr **Kuti József** bemutatásával kezdi, aki "a turai önkormányzat képviselőjeként tíz év fáradságot nem ismerő munkájával, szívében a község lángoló szerete-tével összeállította Tura történetét" Az Adatok Tura történetéből című dokumentációjával "Jóska barátunk nem mindennapi tettét hajtott végre, nevét arany betűkkel írta be Tur történetébe".

Leírja továbbá, hogy:

- "a világhírű turai kastély nagyon leromlott állapotban van, pedig 1883-ban Ybl Miklós terve alapján nagyon szép kastély épült".

- "Gyógyfürdő is lehetne Turán, ha a környékbeliek összefognának."

- "Ha Turáról indulna egy kezdeményezés Békét a hazának - békét a világnak címmel, örülnék, ha polgármester úr engem nevezne ki a békéért harcoló csapatok parancsnokává".

A Katona vagyok című versében leírt gondolatokat érdekes módon akár a szeretet ünnepére is ajánlhatnánk megfontolással:

*"... Lassan letelik az idő, pihenni nem fogunk,
Beállunk a régi csatasorba
Bajtársak, Békés katonák,
De mink mindig a Békéért Harcolunk*

*Béke, béke kell a világnak,
Nem gvarló, pusztító háború,
Mely nyomorba dönt ifjút, öreget
Árván hagyva a sok zokogó gyereket."*

A Turai Hírlap szerkesztősége ezen írásközlésével kíván beállni a "béke-katonák" sorába amennyiben ez az alakulat fegyver helyett virággal sírás helyett csendes szóval indul a csatába, ahol nem ütéstől csattannak a kezek, hanem forrás ez, melyben arcok fürdenek.

Tordai László

AZ ÉREM KÉT OLDALA igaz történetek

Nem tudod, mit tartogat számodra sorsod. Nem érted, az élet miért emel fel, s miért ejt le ugyanolyan hirtelen. Néha sodródsz, mégis elér, amit nem is reméltél. Olykor hiába harcolsz vért izzadva, nem jutsz célba. Minden, ami történik veled, esetlege. Minden, ami körülvesz, csak egy roppant, akaraton kívül eső koordináta-rendszer függvénye. Hogy ismerős az érzés? Nem vagy egyedül. Mindegy, hogy az eleve elrendelésben, a "megirt forgatókönyvben" hiszel, vagy abban, hogy látható dimenzióidon túli kezek vezetnek, irányítva minden lépésedet. Nem számít, milyen a színed, az anyanyelved, nem fontos, hogy Gangesz-iszap-e az ékszered vagy Kereszt. Ha ember vagy, mindentől függetlenül vannak érvényes játékszabályaid. Kódolt és kimondatlan, leirt és követett, veled született és évezredek alatt megtanult, misztikus és természetes parancsaid. Az élet-kódex paragrafusai. Melyekkel minden nap, minden órát minden percében szembesülsz. Van úgy, hogy mások által, ez gyakran olyan, mint amikor bogár koppan ablaküvegen. Előfordul, hogy magadban jutsz el egy út végére, s cipőd ilyenkor sem mindig kavicsmentes. Lehet, hogy azt hiszed, semmiben sem hiszel, hogy nincsenek számodra kavicsok és ablaküvegek. És hogy mégis mi végre van mindez?

Elmondok két történetet.

Hétköznapiak - gondolnád -, mégis: "közeinktől" oly távol esnek. Egy nyirkos novemberi estén miséről jönnek a hívek.

Egyikük - már nem éppen fiatalember - érzi, testének ereje nem a megszokott, de fájdalomtán tudomásul sem veszi.

A haj bekövetkezik, a szív nem lüktet, mint ahogy tette évtizedekig. Rémület a templomlépcsőn, zavar a fejekben.

Ha a gondolatokat, mint nyitott könyvet, olvasni lehetne!

Az első kép: "mi történt?", "ki az?", "mi baja van?", "el-esett?". A felismerés után: "nem mozdul", "én nem tudok segíteni", "mit kellene csinálni?", "orvost kéne hívni?", "majd valaki más segít".

Ugye, ilyenek vagyunk? Magunkba nézve: többnyire/általában igen. Félünk az ismeretlentől, a megmértetéstől, a kellemetlenségtől, félünk a félelemtől.

Ritkán merünk az lenni, aki mindig is szeretnénk. Persze vannak kivételek. Jelen esetben egy olyan ember, akinek történetesen választott hivatása, élete a gyógyítás, de ez most mindegy. Csodát tett. Jó neki. És jó nekünk. Ó Köles József.

A másik történet nem ér ilyen boldog véget. Még csak nem is tanulságos. Ami marad utána, talán a döbbenet.

Az évezred utolsó tanítási félévének eleje. Szépnek induló pasztellősz, iskola, gyerekzsivaj. Anyuka jó, tanítót keres.

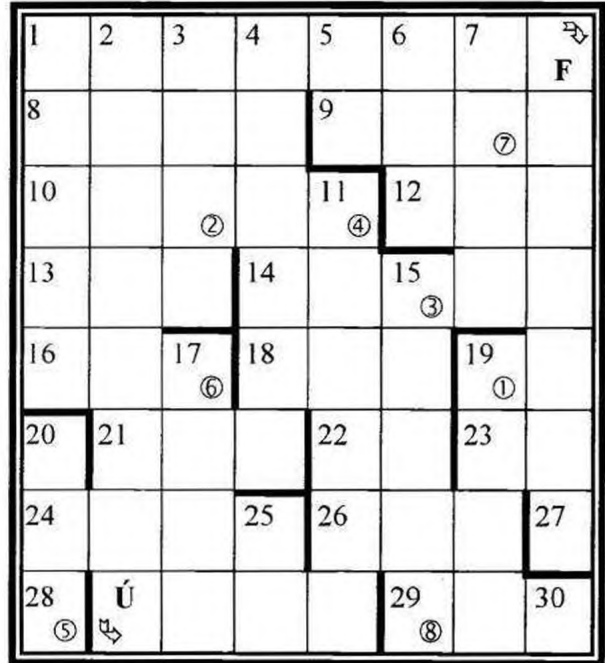
Tanító közeleg, látja már, baj lesz. A probléma oka: természetesen a gyerek. Na nem anyukáé, a kis lurkó csak visszaütött. Ő csak a többi neveletlen, durva, buta gyerek miatt... és különben is: tanító ezt hogy fűrheti, hogy engedheti? A pedagógus - bármilyen harcedzett legyen is - először gyökeret ereszt, majd szót keres. Ideje kevés.

Amit kap, valósággá vált önvédelmi oktatás, szabályos ököljog, neszeneked. A korról és kék foltról látlelet. Hogy tanulság jön-e? Szűrjék azt le saját élet-kódexük szerint.

Boldog Karácsonyt mindenkinek! **Tordai László**

75 ÉVE SZÜLETETT

1	2	3	4	5	4	6	2	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

1924. december 25-én született Nyíregyházán az a költő, akinek nevét a rejtvény jobb sarkában lévő számok alapján állíthatja össze a fenti hálózatba. A nevét és a vízszintes 1. és függőleges 2. sorokban lévő verscímeiket kell bekezelni a művelődési házba (2194 Tura, Bartók tér 3.) január 15-ig.

VÍZSZINTES 1. Verscím. 8. Löveg. 9. Világbajnok brazil labdarúgó. 10. Valamely évszakhhoz kapcsolódó. 12. Japán váltópénz. 13. Érzékszerv. 14. Nyilas Misi barátja (Vimos) 16. Uralkodó cím volt Iránban. 18. Amerikai költő (Edgar Alan, 1809-1849) 19. Világverseny röv. 20. A levegő alkotórésze, röv. 21. Silány szőlőfajta. 22. Római szám és duplája. 23. Azonosak. 24. A Balaton festője (József, 1883-1951) 26. Levegő görögül. 27. Nitrogén. 28. Távolság mértékegysége. 29. Japán pénznem (régies írásmóddal)

FÜGGŐLEGES 1. Népszerű férfinév. 2. **Verscím. 3.** Üzem. 4. Földrész. 5. Nitrogén, foszfor. 6. Idegen helyeslés. 7. Fen (!) 11. Tasakban árusított, A5 méretű papír. 15. Bornemissza Gergely felesége Gárdonyinál (Éva). 17. Miniszterelnök volt (Gyula) 19. Út-e? (pl. szív, óra) 20. Genus. 25. Gyérrész (!) 30. Mint a vízsz. 20.

A magyarországi gyakorlat szerint, rövid és hosszú magánhangzók között nem teszünk különbséget!

November havi helyes megfejtés:

A vers címe: **NOVEMBERI SZÉL**

DERES A MEDVE LÁBNYOMA

E havi nyerteseink: **DOLÁNYI ANNA és PÁSZTI ÉVA**

Nyereményük egy-egy 5-500 Ft Galga ÁFÉSZ

vásárlási utalvány. Gratulálunk!

ANYAKÖNYVI ADATOK

SZÜLETÉS:

Nem rendelkezünk adattal a központi nyilvántartó rendszer leállása miatt. Utólag pótolni fogjuk. (Oka: Számítógépek átállítása a 2000. évi új programra.)

HÁZASSÁGKÖTÉS:

Szénási Szilárd - Szénási Zita

HALÁLOZÁS:

Deák István
Demény László
Gazsó Istvánné
Gólya József
Kovács Lajos
Lajtos Andrásné
Maczkó István
Sára Márton Istvánné
Vidák Béla

FIGYELEM!

1999. november 25-én, csütörtökön Turán, a Fűzfa presszóban **ELVESZETT** egy **Siemens C25-ös RÁDIÓTELEFON** bőrtokban.

A készüléket visszavásárolnám. Kérem, a becsületes megtaláló jelentkezzen a 28/385-600-as telefonszámon!

Csapó Imre

HIRDETÉSI DÍJAK A TURAI HÍRLAPBAN

1/1 oldal:	10.000,- Ft
1/2 oldal:	5.000,- Ft
1/4 oldal:	2.500,- Ft
1/8 oldal:	1.250,- Ft

Áraink az ÁFA-t tartalmazzák.

HIRDESSZEN A TURAI HÍRLAPBAN!

Hirdetésfelvétel:

Bartók Béla Művelődési Ház Tura
2194 TURA, Bartók tér 3.

Tel.: 28/466-026

Tordai László (felelős szerk.) - 28/469-465

KARÁCSONYI FÉNYKÉPEZŐGÉP VÁSÁR

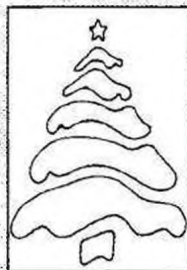
a CSILLA FOTÓ-ban!

2194. TURA, Kossuth L. út 4. ☎ 28/467-874

- **VIVITAR EZ POINT SHOT: 3.990,- Ft**
(félautomata, beépített vakuval)
- **CANON BF-8:**
12.990,- Ft + ajándék CANON póló
(autofókusz, teljes automata funkció,
beépített vaku, vörösszem effektus, önkioldó)
- **CANON BF-8 dátumozós:**
15.990,- Ft + CANON baseball sapka
(autofókusz, teljes automata funkció, beépített vaku,
vörösszem effektus, önkioldó, dátumozó hárlap)
- **YASHICA ZOOMATE 70:**
27.900,- Ft + fényképezőgép tok
(teljes automata funkció, beépített vaku,
38-70-ig zoom, vörösszem effektus)
- **CANON PRIMA:**
49.990,- Ft + fényképezőgép tok
(teljes automata funkció, beépített vaku,
38-105 zoom, vörösszem effektus)

Egyéb ajánlatunkból:

- fotóstáskák, fotóalbumok
- audio- és videokazetták
- elemek, akkumulátor, akku töltő
- írható CD, CD-tartó, floppy
- KARÁCSONYI AJÁNDÉKKÉNT
szentképek, fényképek

A TURAI HÍRLAP VÁSÁRLÁSI HELYEI:

Könyvtár, Posta, Polo Üzletház (Átsné), Takarékszövetkezet, Éliás Zoltán (Petőfi tér 7.), Sláger ABC (Zsámboki út), GSZ Pékség, Napsugár Elelmiszerü. (Régi vásártér 15.), Zágony Market (Táncsics út 45.), Baranyi & Fiai Kft. „Elelmiszerbolt” (Zsámboki út 35.), Galga ÁFÉSZ 304.sz. ABC (Rákóczi út 26.), Csilla Fotó (Kossuth u. 4.), Népbolt (Szent István út), Kati Virágbolt (Zsámboki út), Fűzfa ABC (Vácszentlászlói út), Gódor Hús & Vegyeskereskedés (Bajcsy-Zs. út 2.), Adria Étterem (Vácszentlászlói út 14/b)

TURAI HÍRLAP - közeleti havilap

Kiadja: Tura Nagyközség Polgármesteri Hivatala
Felelős kiadó: Tóth István polgármester

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: Tordai László

Szerkesztőségi tagok: Sára Gábor, Seres Tünde, Takács Pál
9. évfolyam 12. szám - Nytsz.: B/BHF/567/P/91.

Levél cím: Polgármesteri Hivatal 2194. Tura, Petőfi tér 1.;
Bartók Béla Művelődési Ház 2194. Tura, Bartók tér 3.

Készült: 700 példányban a RO-LA Kft. nyomdaüzemében Valkón
Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor